

IRDO

MOZAIK

Prve slovenske družbeno odgovorne novice, št. 1/XIX, januar 2026

POMAGAJMO ISKATI POT

IRDO Intervju:
HORUS 2025
Nataša Teraž Krois,
Lumar IG:
Trajnost ni tekma,
ampak pot

od str. 10

IRDO Intervju:
HORUS 2025
Lidl Slovenija:
Ko trajnost postane
skupna pot do
boljšega sveta

od str. 15

IRDO Intervju:
HORUS 2025
Zveza društev
diabetikov
Slovenije in mag.
Valnea Jurečič

od str. 20

IRDO Intervju:
ADRASTOS 2025
Osnovna šola
Franceta Prešerna
Črenšovci:
Šola, ki postane
srce skupnosti

od str. 26

IRDO Intervju:
mag. Natalie Cvikl
Postružnik: Usklajeni
navznoter - pot se
začne pred vlogo

od str. 31

IRDO Intervju:
ddr. Ana Vovk:
Živa zemlja, živ
človek - ko prst
postane ogledalo
naše prihodnosti

od str. 38

IRDO Intervju:
Tomas Svoboda:
Ko umetna
inteligenca »očisti«
pot - Od kljukanja
obrazcev nazaj k
pravemu vplivu

od str. 48

Bodite seznanjeni z informacijami o družbeni odgovornosti in tako prispevajte k trajnostnemu razvoju. Sodelujte z nami!

IRDO - Inštitut za razvoj družbene odgovornosti si prizadeva povezati ključne akterje na področju razvoja družbene odgovornosti (posameznike, podjetja, vlado, civilno družbo, mlade ...) in trajnostnega razvoja. Izvaja skupne aktivnosti in kampanje za osveščenost širše družbe o potrebah po in o pomenu družbene odgovornosti in trajnosti v Sloveniji in globalno. S svojim delovanjem inštitut IRDO prispeva k prenosu in prilagajanju tujega znanja ter konceptov slovenskim razmeram in potrebam, hkrati pa omogoča izmenjavo slovenskega znanja in izkušenj s tujimi strokovnjaki, podjetji in organizacijami. IRDO je prostovoljska in raziskovalna organizacija ter organizacija v javnem interesu na področju dela z mladimi ter nacionalna partnerska organizacija CSR Europe za Slovenijo.

Vabimo vas, da postanete naši člani (če to še niste) in da namenite 1 % dohodnine v podporo našemu delu z mladimi v javnem interesu. Več: www.irdo.si. Srčna hvala.

Izdajatelj:

IRDO - Inštitut za razvoj družbene odgovornosti
Cesta 13. julija 65a, SI-1261 Ljubljana-Dobrunje, Slovenija

E-pošta: info@irdo.si // www.irdo.si

Telefon: + 386 (0)31 344 883

Spletna mesta: www.irdo.si, www.horus.si, www.adrastos.si,
www.model-m.si

Uredništvo:

Glavni urednik: zasl. prof. ddr. Matjaž Mulej

Namestnica glavnega urednika: Nomi Hrast, mag.

Odgovorna urednica: mag. Anita Hrast

Novinarji: člani Inštituta IRDO, Monika Rajšp, Nomi Hrast, Simon Domajnko, Kaja Bračič, Anita Marinko in drugi

Kontakt: novice@irdo.si

Naklada: elektronska oblika novic

Foto: IRDO, Nomi Hrast, Canva, Unsplash

Fotografija na naslovnici: Unsplash

Fotografije v reviji: Unsplash

V kontekstu družbene odgovornosti (zmanjšanje stroškov, onesnaževanja okolja) so novice v elektronski obliki. Za vsebino prispevkov odgovarjajo avtorji. Mnenja avtorjev niso tudi nujno mnenja uredništva. Besedila niso lektorirana in so v slovenskem in/ali angleškem jeziku. Vse pravice pridržane. Ponatis celote ali posameznih delov je dovoljen le s pisnim dovoljenjem uredništva.

Revija IRDO Mozaik je v letu 2015 prerasla meje članstva, zato je namenjena članom inštituta IRDO, simpatizerjem, podpornim partnerjem, mladim ter poslovnim in splošni javnosti.

Vsebine

- 10 **IRDO intervju - HORUS 2025:**
Nataša Teraž Krois, Lumar IG: Trajnost ni tekma, ampak pot
- 15 Lidl Slovenija: Ko trajnost postane skupna pot do boljšega sveta
- 20 Zveza društev diabetikov Slovenije in mag. Valnea Jurečič
- 26 **IRDO Intervju - ADRASTOS 2025:**
Osnovna šola Franceta Prešerna Črenšovci: Šola, ki postane srce skupnosti
- 31 **IRDO intervju:**
mag. Natalie Cvikel Postružnik: Usklajeni navznoter - pot se začne pred vlogo
- 38 ddr. Ana Vovk: Živa zemlja, živ človek - ko prst postane ogledalo naše prihodnosti
- 48 Tomas Svoboda: Ko umetna inteligenca »očisti« pot - od kljukanja obrazcev nazaj k pravemu vplivu
- 55 **21. IRDO MEDNARODNA KONFERENCA**
- 57 **NOVA ZNANSTVENA MONOGRAFIJA:**
Raziskovanje odgovornosti direktorjev pri spodbujanju družbene odgovornosti podjetij
- 59 **Nova IRDO knjižna uspešnica pri Springerju: Temelji za inovativno in odgovorno družbo**
- 61 **Nagrade Gasperini 2026: Evropsko priznanje za odličnost v ESG raziskavah**
- 63 **IRDO izobraževanja**
- 66 **DOP v Sloveniji**
- 70 **CSR Europe**
- 72 **Razpisi, priložnosti, seminarji, konference**

V skladu z odločbo št. 61510-6/20153 z dne 23. 2. 2016, ki jo je izdalo Ministrstvo RS za kulturo, je e-revija IRDO Mozaik, prve slovenske družbeno odgovorne novice, vpisana v razvid medijev pod zaporedno številko 2014. Serijska publikacija z naslovom "IRDO Mozaik" ima dodeljeno mednarodno standardno serijsko številko ISSN 2712-5629.

Spoštovane članice in člani Inštituta IRDO!

**"Zakaj tako hitro pozabimo svoje norenje in
se zgražamo nad pokvarjeno mladino,
namesto da bi jim pomagali iskati pot,
po kateri naj hodi?"**

(Nejc Zaplotnik)

Januar je čas, ko si običajno postavljamo visoke cilje. A Zaplotnikova misel nas na pragu leta 2026 opominja na nekaj bistveno pomembnejšega od samega cilja: na odgovornost do poti in do tistih, ki stopajo za nami.

Pogosto je najlažje kritizirati – stanje v družbi, podnebne spremembe ali "mladino, ki ni več to, kar je bila". Veliko težje, a edino smiselno, pa je biti vzor in mentor. V tej številki IRDO Mozaika vam ne ponujamo kritik, temveč zbirko izjemnih posameznikov in organizacij, ki so namesto tarnanja izbrali utiranje poti.

Poglejte naše nagrajence Adrastos. So vizionarji, ki z znanostjo in aktivizmom gradijo odgovorno prihodnost. A da bi ti mladi lahko hodili varno, potrebujejo modrost in podporo starejših.

To roko sodelovanja jim ponujajo nagrajenci in finalisti Horus 2025. Podjetja, kot sta Lumar in Lidl Slovenija, ter organizacije, kot je Zveza društev diabetikov Slovenije, dokazujejo, da trajnost ni le poslovni cilj, ampak skupna

pot, na kateri je prostor za vsakega deležnika. Svoje modrosti vsi naši sogovorniki ne skrivajo, ampak jo delijo.

Tudi teorija mora služiti praksi. Nova monografija pod uredništvom ddr. Matjaža Muleja in sodelavcev ni le zbirka besed, temveč zemljevid za prehod v družbo, kjer osebna odgovornost ni izbira, ampak nuja.

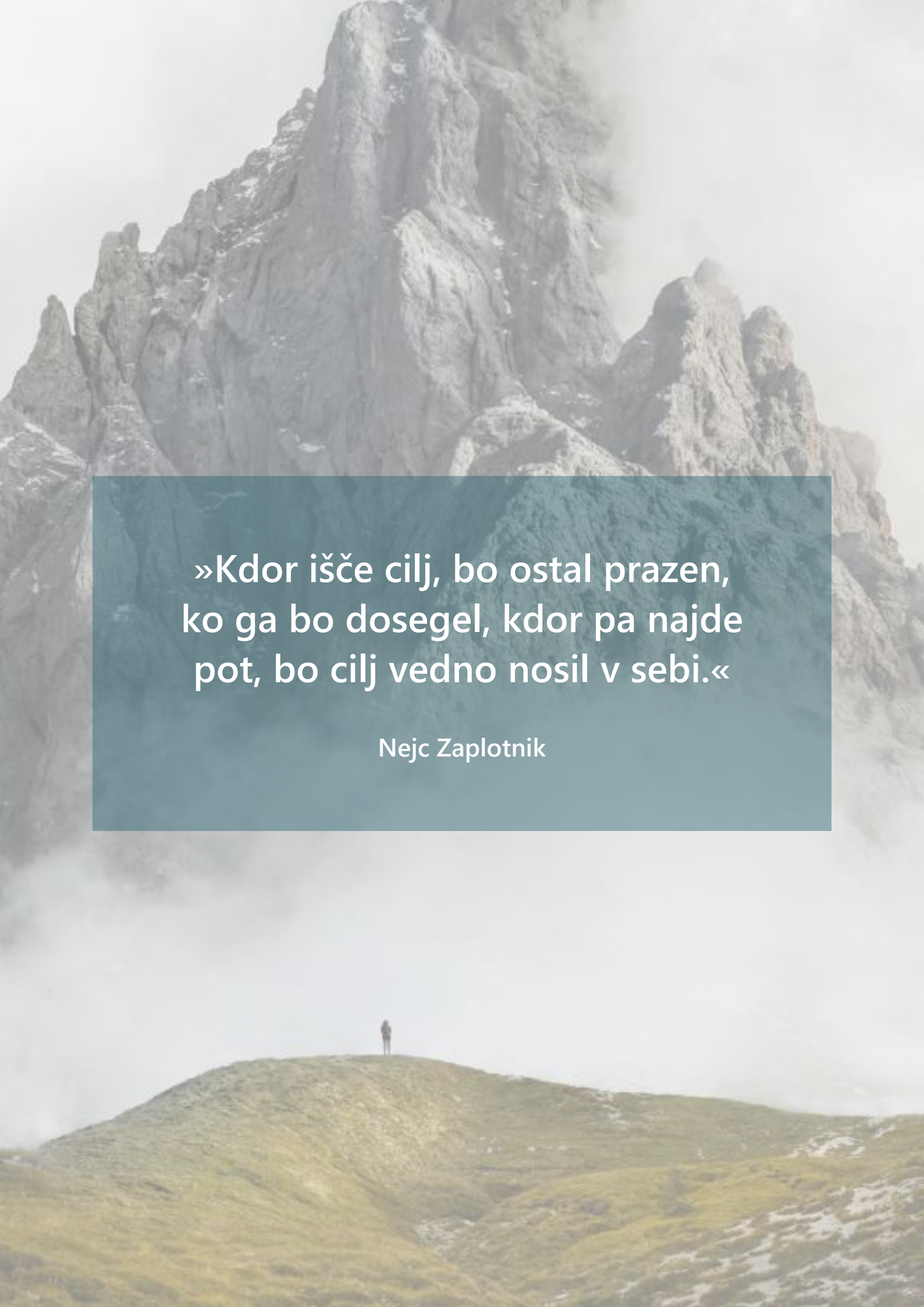
Naj bo leto 2026 leto, ko ne bomo le strmeli v vrhove in cilje, temveč bomo drug drugemu – sodelavcem, partnerjem in predvsem mladim – pomagali najti pot. Kajti, kot pravi Nejc Zaplotnik: kdor najde pot, bo cilj vedno nosil v sebi.

Srečno na vaši poti!

Uredništvo revije IRDO Mozaik

IRDO
Inštitut za razvoj
družbene odgovornosti

The background image is a full-page photograph of a mountainous landscape. The upper half features a massive, jagged, grey rock formation with some snow patches, partially shrouded in mist. The lower half shows a green, grassy mountain ridge with a small figure of a person standing on its peak, looking out over the valley. The sky is overcast and grey.

»Kdor išče cilj, bo ostal prazen,
ko ga bo dosegel, kdor pa najde
pot, bo cilj vedno nosil v sebi.«

Nejc Zaplotnik

Nadaljujemo s predstavitvijo zmagovalcev razpisov Slovenske (in mladinske) nagrade za družbeno odgovornost in trajnostni razvoj HORUS in ADRASTOS 2025

16. decembra 2025 je IRDO – Inštitut za razvoj družbene odgovornosti 14 izjemnim organizacijam in posameznikom podelil nagrade in priznanja za družbeno odgovornost in trajnostni razvoj HORUS 2025. Prav tako pa 8 izjemnim projektom mladih in za mlade v okviru ADRASTOS 2025 – Slovenske mladinske nagrade za družbeno odgovornost in trajnostni razvoj. Nagrada ADRASTOS je bila letos podeljena tretjič, nagrada HORUS pa sedemnajstič zapored. Častna pokroviteljica podelitve obeh nagrad je mag. Tina Kosi, direktorica Urada RS za mladino.

Horus je v Sloveniji ena najbolj prepoznavnih strokovnih nagrad na področju družbene odgovornosti in trajnostnega razvoja, z najdaljšo zgodovino podeljevanja. Od leta 2009 se je med imetnike nagrad in priznanj Horus vpisalo že več kot 300 organizacij in posameznikov. Letos je vloge kandidatov v dveh krogih in različnih kategorijah skupno ocenjevalo **14 neodvisnih strokovnjakov** iz različnih strokovnih in partnerskih institucij. Za uvrstitev med finalistice so morali kandidati zbrati vsaj **51 % vseh možnih točk**. Ocenjevalne komisije so se osredotočile predvsem na **celovit pristop k družbeni odgovornosti in trajnostnemu razvoju**, izvedene aktivnosti ter **spremljanje učinkov**.

Nagrado za strateško celovitost med profitnimi pravnimi osebami je prejela družba **Lumar IG d.o.o.**

Priznanje za projekt je v kategoriji **majhnih profitnih pravnih oseb** je prejela družba: **mBIT, d.o.o. (digITgreen)**, v kategoriji velikih profitnih pravnih oseb pa **Žito d.o.o. (Pot od zrna do kruha)**. Finalisti v tej kategoriji so bili še: **Lidl Slovenija d.o.o. k.d. (Zbiramo plastenke za prve posredovalce)**, **Žito d.o.o.** in **Lidl Slovenija d.o.o. k.d. (Roza oktober)** in **Poslovni sistem Mercator d.o.o. (Srčna soseska)**. **Priznanje za projekt** v kategoriji **majhnih neprofitnih pravnih oseb** je prejela **Zveza društev diabetikov Slovenije (#DarujemKilometre – gibanje za zdravje in solidarnost)**, v kategoriji **velikih neprofitnih pravnih oseb** pa **Planinska zveza Slovenije – Odbor inPlaninec (Projekt Desetletje inkluzije – Odbora inPlaninec)**.

Med posamezniki je **posebno priznanje Horus 2025** prejel **dr. Uroš Lipušček**, sledili pa so mu še drugi finalisti: **Valnea Jurečič, Tanja Andrejasič Wechsler in Alenka Sakelšek**. **Strateginja leta 2025** za družbeno odgovornost in trajnostni razvoj je postala **Tanja Winter**, direktorica, Razvojna agencija Brod Moravice d.o.o., Hrvaška. **ESRS EXPERTINJA za trajnostno poročanje leta 2025** je postala **Kata Vidović**, direktorica kakovosti, varnosti in trajnostnega razvoja, Automatic servis d.o.o..

HORUS 2025 ocenjevalci so bili: dr. Barbara Bradač Hojnik, Ivan Knechtel, Jasmina Roškar (podpredsednica), Jože Gornik (predsednik), Lan Wudler, mag. Anita Hrast, Martina Drakulič, Mojca Marija Jenčič Petrovčič, Monika Rajšp, mag. Natalie Cvikel Postružnik, Nomi Hrast, Simona Roškar, mag., Veronika Gruden, Vinko Nedelko.

Hkrati je potekala podelitev nagrad za mlade **ADRASTOS 2025 – Slovenska mladinska nagrada za družbeno odgovornost in trajnostni razvoj**. **Ocenjevalci** za to nagrado so bili: Andreja Lozar, Anej M. Irgolič, Danaja Postružnik (podpredsednica), Gašper Nitraljevski (predsednik), Kaja Bračič, Luka Derenčin, Luka Lah, Mišel Ristov, Petra Gerlca.

V kategoriji **SEMENA SEDANJOSTI** je postal zmagovalec projekt **Puš Projekt Odgovoren.si** (Ekonomsko-Poslovna Fakulteta, Univerza v Mariboru), drugi **finalisti** so bili še projekti: **Podjetništvo: od ideje do turistične ponudbe v lokalnem okolju** (OŠ Franceta Prešerna Črenšovci), **Glas mladih: brez kmetij se ne da živeti** (Mladinska zveza Brez izgovora Slovenija) in **Škou Šou - dobrodelni dogodek za mlade** (Mladinski svet Ajdovščina).

V kategoriji **VIZIJE PRIHODNOSTI** je postal zmagovalec projekt **WellForAll – Napredna NAC prehranska dopolnila z znanstveno zasnovo** (Gimnazija Vič). Drugi **finalisti** v tej kategoriji so bili še projekti: **ElektroSpin – Power is in your hands** (ElektroSpin, SŠ Pietro Coppo Izola), **AlpLink** (AlpLink – skupina mladih) in **Future in Motion Conference 2026** (Študentska organizacija Slovenije (DOS)).

Kandidati za nagrade in priznanja razpisov

za **HORUS in ADRASTOS** so prejeli priznanja in nagrade na svečani podelitvi, ki je potekala 16. 12. 2025 v prostorih podjetja **Pošta Slovenije d.o.o.**, Čopova 11, Ljubljana. Nagrajenci so prejeli **umetnine - kiparsko delo (strateška nagrada) oz. risbo (projekti, posebna priznanja) – avtorice Katje Majer, akademske kiparke**.

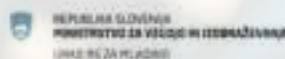
Nagrado Horus podpirajo številni partnerji, to so: Slovensko društvo za odnose z javnostmi, Združenje delodajalcev Slovenije, Združenje Manager, Štajerska gospodarska zbornica, Društvo za marketing Slovenije, Društvo novinarjev Slovenije, Slovensko društvo Združenih narodov za trajnostni razvoj, Slovensko združenje za kakovost in odličnost, Zavod Center za informiranje, sodelovanje in razvoj nevladnih organizacij, Listina raznolikosti Slovenije, Britansko-slovenska gospodarska zbornica in drugi. Projekt tudi letos sofinancirajo prijavitelji (za Horus), inštitut IRDO in Urad Republike Slovenije za mladino. Partner spremljanja objav v medijih je podjetje Press Clipping. Partner razvoja certificiranja je mednarodni certifikacijski organ TÜV Austria.

Celovite predstavitve finalistov in kandidatov ter ostale informacije o tekmovanju so objavljene v **e-zbornikih Horus in Adrastus 2025**, ki sta dosegljiva na istoimenskih spletnih mestih: www.horus.si in www.adrastus.si.

Organizator:

Sofinanceri:

Zmagovalci in finalisti v letu 2025 so:

ZMAGOVALCI HORUS 2025

FIZIČNE OSEBE

- Posebno priznanje za posameznika

dr. Uroš Lipušček: 88,61 % vseh možnih točk (319 od 360 točk) - zmagovalec

Drugi finalisti v tej kategoriji so bili še:

- Valnea Jurečič: 85,28 % vseh možnih točk (307 od 360 točk)
- Tanja Andrejasič Wechsler: 79,72 % vseh možnih točk (287 od 360 točk)
- Alenka Sakelšek: 65,00 % vseh možnih točk (234 od 360 točk)

PRAVNE OSEBE

- Nagrada za strateško celovitost pravne osebe

Srednje veliko podjetje: **Lumar IG d.o.o.:** 78,26 % vseh možnih točk (2.822 od 3.606 možnih točk) - zmagovalec

- Nagrada za projekt

PROFITNE ORGANIZACIJE:

- mikro / majhno podjetje:
 - **mBIT, d.o.o. (digITgreen):** 72,06 % vseh možnih točk (828 od 1.149 možnih točk) - zmagovalec
- veliko podjetje:
 - **Žito d.o.o. (POT OD ZRNA DO KRUHA):** 75,46 % vseh možnih točk (578 od 766 možnih točk) - zmagovalec

- Drugi finalisti v tej kategoriji so bili še:

- Lidl Slovenija d.o.o. k.d. (ZBIRAMO PLASTENKE ZA PRVE POSREDOVALCE): 72,37 % vseh možnih točk (831,50 od 1.149 možnih točk)
- Žito d.o.o. in Lidl Slovenija d.o.o. k.d. (ROZA OKTOBER): 71,45 % vseh možnih točk (821 od 1.149 možnih točk)
- Poslovni sistem Mercator d.o.o. (SRČNA SOSESKA): 66,88 % vseh možnih točk (768,5 od 1.149 možnih točk)

NEPROFITNE ORGANIZACIJE:

- Majhna organizacija:
 - **Zveza društev diabetikov Slovenije (#DarujemKilometre - gibanje za zdravje in solidarnost):** 82,27 % vseh možnih točk (945,30 od 1.149 možnih točk) - zmagovalec
 - Drugih finalistov v tej kategoriji ni bilo.
- Velika organizacija:
 - **Planinska zveza Slovenije – Odbor inPlaninec (Projekt Desetletje inkluzije – Odbora inPlaninec):** 78,24 % vseh možnih točk (899 od 1.149 možnih točk) - zmagovalec
 - Drugih finalistov v tej kategoriji ni bilo.

Strateginja leta 2025

Kategorija Strateginja za DO in TR leta 2025 – 11. generacija, jesen (1. 10. 2025 - 5. 12. 2025):

- Tanja Winter, direktorica, Razvojna agencija Brod Moravice d.o.o., Hrvaška (111,5 točk od 115 možnih, oz. 96,96 % vseh možnih točk) - zmagovalec
- Drugi kandidati za priznanje v tej kategoriji so bili še (niso razvrščeni po vrstnem redu zbranih točk):
 - Tonja Rojnić, vodja turizma, Javni zavod ŠKTM Radlje ob Dravi (110 točk od 115 možnih, oz. 95,65 % vseh možnih točk)
- Prejemnica posebnega priznanja za Strateginjo leta 2025 na področju družbene odgovornosti in trajnostnega razvoja je: **Tanja Winter**.

ESRS EXPERT leta 2025

Kategorija ESRS Expert za trajnostno poročanje leta 2025 – 3. generacija, jesen 2025 (3. 10. 2025 - 5. 12. 2025):

- **Kata Vidović**, direktorica kakovosti, varnosti in trajnostnega razvoja, Automatic servis d.o.o. (123 točk od 125 možnih, oz. 98,40 % vseh možnih točk) - zmagovalec

- Drugi kandidati za priznanje v tej kategoriji so bili še (niso razvrščeni po vrstnem redu zbranih točk):

- Alan Peroša, mag., pomočnik vodje sektorja kanalizacija, Marjetica Koper, d.o.o.-s.r.l. (116 točk od 125 možnih, oz. 92,80 % vseh možnih točk)

- Prejemnica posebnega priznanja za ESRS Experta za trajnostno poročanje leta 2025 je: **Kata Vidović**.

ZMAGOVALCI ADRASTOS 2025

SEMENA SEDANJOSTI

- **Puš Projekt Odgovoren.si** (Ekonomsko-poslovna fakulteta, Univerza v Mariboru): 82,96 % vseh možnih točk (1.307,5 od 1.576 možnih točk)

Finalisti:

- Škou Šou - dobrodelni dogodek za mlade (Mladinski svet Ajdovščina): 82,93 % vseh možnih točk (1.307 od 1.576 možnih točk)
- Glas mladih: brez kmetij se ne da živeti (Mladinska zveza Brez izgovora Slovenija): 79,09 % vseh možnih točk (1.246,5 od 1.576 možnih točk)
- Podjetništvo: od ideje do turistične ponudbe v lokalnem okolju (OŠ Franceta Prešerna Črenšovci): 52,92 % vseh možnih točk (834 od 1.576 možnih točk)

ZMAGOVALCI ADRASTOS 2025

VIZIJE PRIHODNOSTI

- **WellForAll – Napredna NAC prehranska dopolnila z znanstveno zasnovano** (Gimnazija Vič): 79,92 % vseh možnih točk (1.259,5 od 1.576 možnih točk)

Finalisti:

- Future in Motion Conference 2026 (Študentska organizacija Slovenije (DOS)): 78,93 % vseh možnih točk (1.244 od 1.576 možnih točk)
- ElektroSpin – Power is in your hands (ElektroSpin, SŠ Pietro Coppo Izola): 75,51 % vseh možnih točk (1.190 od 1.576 možnih točk)
- AlpLink (AlpLink – skupina mladih): 68,46 % vseh možnih točk (1.079 od 1.576 možnih točk)

Vsem prejemnikom nagrad in priznanj v imenu Inštituta za razvoj družbene odgovornosti - IRDO, vseh ocenjevalcev, partnerjev in sodelujočih pri organizaciji razpisov, iskreno čestitamo!

HORUS 2025

Horus 2025 - Nagrada za strateško celovitost pravne osebe - Zmagovalec

Nataša Teraž Krois, Lumar IG: Trajnost ni tekma, ampak pot

Novinarka: mag. Anita Hrast

Podjetje Lumar, prejemnik nagrade Horus 2025 za strateško celovitost, dokazuje, da se odgovornosti do prihodnjih generacij ne učimo s kritiko, temveč s konkretnimi dejanji. V duhu misli Nejca Zaplotnika o pomenu usmerjanja namesto zgražanja, Nataša Teraž Krois razkriva, kako v podjetju ne le gradijo vrhunske lesene objekte, temveč z mentorstvom, podporo mladim športnikom in sodelovanjem z inštituti aktivno utirajo pot v boljši jutri. Preberite, zakaj zanje trajnost ni šprint, temveč odgovorno skupno potovanje.

V letu 2025 ste sodelovali na razpisu za nagrado HORUS. Vljudno vas prosimo, da bi se na kratko predstavili našim bralcem. Kdo ste in kaj počnete?

V podjetju Lumar gradimo vrhunske montažne lesene objekte. Sicer pa imamo v podjetju Lumar več kot 30-letne izkušnje z gradnjo lesenih hiš. V tem času smo postavili več kot 2.800 različnih objektov, pri čemer je bilo več kot 650 pasivnih hiš, nekaj je bilo tudi pionirskih projektov. Med temi lahko izpostavimo prvo pasivno plus energijsko hišo v letu 2009, prvo aktivno hišo za poskusno bivanje v 2013, našo vzorčno hišo Primus-R 156 v 2019, ki je bila prva certificirana stanovanjska stavba po certifikacijski shemi Active House v Sloveniji. V zadnjih letih smo naredili preboj tudi na področju večjih projektov. V letu 2024 smo z našim inovativnim masivnim

Nataša Teraž Krois

konstrukcijskim sistemom iQwood v standardu skoraj-niž energijske hiše gradili vrtec v Selnici ob Dravi, v začetku leta 2025 smo začeli z gradnjo večjega turistično-namestitvenega objekta Sončno Polje v Tešanovcih in sodobno naselje vrstnih hiš pod Šmarno goro. Ti objekti so rezultat našega dolgoletnega razvoja, ki temelji na kakovostni arhitekturni zasnovi, visoki stopnji energetske učinkovitosti, ki zagotavljajo visoko stopnjo bivalnega udobja in nizke stroške porabe skozi celoten življenjski cikel. Naše objekte gradimo z materiali, ki imajo minimalne vplive na uporabnike in okolje, s čimer zaokrožujemo koncept trajnostne gradnje v naših produktih. Trajnostna usmeritev pa se ne kaže samo v naših produktih, ampak se odraža tudi v našem delovanju.

Zavedamo se, da ni pomembno le, kaj naredimo, ampak tudi, kako to naredimo. Na odgovoren in spoštljiv način do okolja in vseh ostalih deležnikov.

Kako ste izvedeli za razpis HORUS 2025 in zakaj ste se prijavili?

Na nagrado HORUS smo se prvič prijavili v letu 2022, tokratna prijava je bila že tretja. Zelo smo ponosni, da so nam vse prijave prinesle tudi nagrado za strateško celovitost. Tovrstne nagrade in certifikate razumemo kot zunanjo, eksterno potrditev našega dela na posameznem področju, saj uvajajo metriko, načine s katerimi se spremlja in evalvira dejansko delovanje na posameznem področju. In predvsem na področju trajnosti je to danes zelo pomembno, saj je trajnost zelo popularna, vendar se žal ne kaže zmeraj v dejanjih. Pri ponovni prijavi za nagrado Horus, je dodana vrednost tudi to, da lahko že v fazi prijave izvedemo neke vrste samo-evalvacijo in primerjamo, kaj smo naredili v primerjavi s prejšnjimi leti.

Kaj je vplivalo na vas, da ste pričeli aktivno delovati na področju družbene odgovornosti, trajnostnosti? Kako sodelujete z Inštitutom IRDO?

Trajnost, s katero je povezana tudi družbena odgovornost, predstavlja eno izmed Lumarjevih petih vrednot. To je že od nekdaj del našega delovanja in naša usmeritev, ki se odraža tako v delovanju podjetja, kot v našem razvoju. Enako velja tudi za družbeno odgovornost, ki je ne jemljemo zgolj kot aktivnost, temveč je prav tako ena naših temeljnih vrednot delovanja. Zajema odgovorno in spoštljivo delovanje z vsemi deležniki podjetja. Del tega predstavlja tudi sodelovanje z organizacijami in inštituti, ki spodbujajo tovrstno delovanje, eden takšnih je tudi

IRDO. Naše sodelovanje ni omejeno zgolj na prijavo na natečaj, temveč tudi s podporo dogodkom in programom, ki jih imajo.

Kako v svojem podjetju/organizaciji upravljate trajnostnost in kako spodbujate družbeno odgovornost med različnimi skupinami deležnikov?

Za uspešno uveljavitev trajnosti v podjetju, je ključna podpora vodstva. In v Lumarju imamo to srečo, saj direktor in lastnik Marko Lukić, nima zgolj afinitete za trajnost - kot profesionalni športnik in plezalec je vse svoje življenje povezan z naravo. Zato se je odločil, da bo vse, kar bomo počeli, imelo minimalne vplive na okolje in uporabnike. Ta afiniteta se izraža tudi tako, da ni zgolj podpornik tovrstnega delovanja, ampak je v veliko primerih prav on pobudnik za tovrstno delovanje. Trajnost ima v Lumarju strateško vlogo, s tem namenom smo vzpostavili tudi sektor Razvoja in trajnosti. V zadnjem času pa smo z bolj aktivnim delovanjem na področju trajnosti in družbene odgovornosti vzpostavili tudi odlično medsektorsko ekipo trajnosti, v katero sta vključena še oddelek za tržno komuniciranje in kadre. S tem pokrivamo vse tri aspekte ESG usmeritev.

Družbeno odgovornost do različnih deležnikov uresničujemo na celosten način. Za kupce to pomeni gradnjo trajnostnih objektov z visokim bivalnim ugodjem in nizkimi življenjskimi stroški ter strokovno vodenje in podporo skozi celoten proces gradnje, da je ta zanje čim manj stresen. Držimo se dogovorov in skrbimo, da so pričakovanja kupcev izpolnjena.

Za sodelavce zagotavljamo pravično plačilo, varno delovno okolje ter

spodbujamo osebni razvoj, izobraževanje in zdrav življenjski slog. Z uspešnim poslovanjem prispevamo k rasti zaposlenosti in razvoju lokalnega okolja.

Svojo družbeno odgovornost izražamo tudi z donacijami družbeno odgovornim in izobraževalnim projektom, s sodelovanjem z izobraževalnimi ustanovami ter z ozaveščanjem javnosti o pomenu in prednostih trajnostne gradnje. Pomemben del naše odgovornosti predstavljajo tudi dobavitelji in podizvajalci, s katerimi gradimo dolgoročne, spoštljive in partnerske odnose.

Katere so ključne aktivnosti na področju družbene odgovornosti, ki jih v vaši organizaciji počnete? Katere so za vas najpomembnejše?

Na področju družbene odgovornosti, se že vrsto let aktivno vključujemo v humanitarne in dobrodelne projekte, s poudarkom na izboljšanju kakovosti življenja otrok in mladostnikov v Sloveniji. Že vrsto let sodelujemo v projektu Botrstvo v Sloveniji, v letu 2025 smo sodelovali še z: Društvo prijateljev mladine Maribor, Društvo UP-ORNIK, Društvo Humanitarček, Društvo Viljem Julijan, Projekt 20za20, Rotary klub Maribor-Grad, Rotary klub Rogaška, Rotary klub Ljubljana-Ilirija, Lions klub Ljubljana, Društvo za gorsko kulturo, Slovensko narodno gledališče Maribor, Planinsko društvo Celje – Matica, Prostovoljno gasilsko društvo Maribor-Studenci. Spodbujamo naše športnike, ki so tudi naši ambasadorji, in kulturno udejstovanje. Smo ponosni partner SNG Maribor, skupaj z Janjo Garnbret smo si zastavili skupno akcijo sajenja dreves po Sloveniji, v okviru katere smo že zasadili 3.000 dreves, novih 1.000 bomo tudi v letu 2026.

Kako se soočate s spremembami zakonodaje na tem področju in kaj bi svetovali drugim, kako se naj lotijo upravljanja ESG vidikov v svoji organizaciji?

Smo v času, ko se zakonodaja na področju trajnosti zares uveljavlja, kar se odraža tudi v vseh spremembah, ki se pojavljajo. Zakonodaja je zastavljena zelo kompleksno, kar pomeni veliko dodatnega dela in zbiranja podatkov za podjetja, kar ima lahko hitro negativen prizvok. In če se potem ta zakonodaja spet spremeni, je še toliko težje ohranjati pozitiven smisel celotne zgodbe. Pa vendar ozadje te zakonodaje izhaja iz smiselnih izhodišč in zavedanja, da bo na našem planetu treba nekaj spremeniti, če želimo kot družba na tem planetu tudi obstati. Trajnost ni tekma, ampak je pot, ki se ji moramo pridružiti v čim večjem številu, saj ima prav vsak od nas lahko pozitiven doprinos na tem področju. Naš nasvet je, da se je smiselno zadeve lotiti po korakih, predvsem pa, da se na celotno zadevo pogleda s pozitivne strani.

Kaj za vas pomeni prejem nagrade oz. priznanja?

Vsake prejete nagrade smo veseli, saj jih razumemo kot zunanjo oceno našega delovanja in razvoja. Nagrade hkrati potrjujejo pravilnost naših usmeritev, prizadevanj in dela – tako na področju razvoja in produktov kot tudi na področju trajnosti in družbene odgovornosti, kar potrjuje tudi nagrada Horus, ki jo podeljuje inštitut IRDO.

Kako bo to vplivalo na vaše nadaljnje delo ter razvoj področja, kakšni so vaši načrti za prihodnost?

Naš cilj je ohraniti položaj ustvarjalca trendov na področju montažne lesene

gradnje. Kupcem želimo zagotavljati celovito in kakovostno izkušnjo celotnega procesa gradnje doma – od pridobivanja gradbenih dovoljenj in projektiranja do same gradnje ter podpore v času bivanja, vključno s servisom. Montaža in izvedba hiše sta le del širšega procesa, ki ga želimo izvajati odgovorno in spoštljivo do vseh deležnikov ter z jasnim poudarkom na trajnostni gradnji.

Ali že pripravljate trajnostno poročilo in kako?

V podjetju Lumar še nismo zavezanci za pripravo trajnostnega poročila, verjamemo pa, da so osnova za dobro trajnostno poročilo podatki, ki so rezultat delovanja in aktivnosti podjetja. V Lumarju imamo vzpostavljen sistem za zbiranje podatkov, vendar nam je žal v lanskem letu zmanjkalo časa za formulacijo teh podatkov v naše prvo trajnostno poročilo. Cilj je, da naše prvo trajnostno poročilo izdamo za leto 2025. Konec leta 2024 je bil sprejet tudi prostovoljni standard za srednja in majhna podjetja (VSME), ki bo podjetjem kar precej olajšal pisanje trajnostnih poročil.

Kje vas najdejo naši bralci, če bi želeli navezati stik z vami?

Več o delovanju našega podjetja lahko spoznate na naši spletni strani www.lumar.si, naše delovanje in aktivnosti pa lahko spremljate tudi preko družbenih omrežij:

[Facebook](#), [Linkedin](#), [Instagram](#).

Za kakšna bolj podrobna vprašanja ali informacije glede našega trajnostnega delovanja in razvoja se lahko obrnete tudi na moj elektronski naslov: natasa.teraz@lumar.si.

Bi nam želeli sporočiti še kaj, kar vas morda nismo vprašali?

Za konec bi se iskreno zahvalili inštitutu IRDO, saj s svojim delovanjem spodbujate in promovirate dobre prakse na področju trajnosti in družbene odgovornosti. S tem pomembno prispevate k temu, da tudi širša družba prevzema odgovornost ter znanje in dobre prakse prenaša naprej – tako kot to počnete z nagrado Adrastos, ki jo namenjate mladim. Skupaj tako gradimo pot v boljši skupni jutri.

Iskrena hvala za vaš čas in odgovore.

In še enkrat iskrene čestitke ob prejemu nagrade Horus!

A photograph of a modern, single-story house with a light-colored tiled roof and white walls. A large glass-enclosed patio is visible, featuring a wooden dining table and chairs. The house is surrounded by a green lawn. A semi-transparent dark teal rectangle is overlaid on the middle of the image, containing white text.

"Trajnost ni tekma, ampak je pot, kateri se moramo pridružiti v čim večjem številu, saj ima prav vsak od nas lahko pozitiven doprinos na tem področju."

Nataša Teraž Krois, Lumar IG

HORUS 2025

Horus 2025 - Nagrada za projekt - Finalist

Lidl Slovenija: Ko trajnost postane skupna pot do boljšega sveta

Novinarka: mag. Anita Hrast

V duhu misli, da je treba družbi in prihodnjim generacijam pomagati iskati pot, namesto zgolj kritizirati stanje, Lidl Slovenija s svojimi dejanji postavlja močne smerokaze. Kot finalisti nagrade Horus 2025 s projektom »Plastenke za prve posredovalce« dokazujejo, da lahko krožno gospodarstvo neposredno rešuje življenja. V intervjuju razkrivajo, zakaj trajnost zanje ni le korporativna strategija, temveč nujna pot sodelovanja, na kateri z roko v roki hodijo zaposleni, dobavitelji in kupci – vse z namenom, da bi ustvarili boljši svet.

V letu 2025 ste sodelovali na razpisu za nagrado HORUS. Kdo ste in kaj počnete?

Lidl Slovenija, ki je del mednarodne skupine Lidl, je eden vodilnih trgovcev z živili na drobno v Sloveniji, kjer je danes prisoten z 69 trgovinami. V Lidlu verjamemo, da bi moral imeti vsakdo dostop do kakovostnih, trajnostnih in cenovno dostopnih izdelkov, kar sporoča tudi naš slogan "Splača se"; ponujamo najboljše razmerje med kakovostjo in ceno. V ospredje postavljamo zadovoljstvo kupcev, ki jim ponujamo odgovorno izbiro: možnost nakupa kakovostnih, varnih in trajnostnih izdelkov, ki podpirajo bolj uravnotežen in do okolja prijazen življenjski slog.

Trajnost je v našem podjetju del širše strateške usmeritve in predstavlja

Lidl Slovenija, zanj **Saša Vidmar**, svetovalka za družbeno odgovornost in trajnostni razvoj v Lidlu Slovenija

pomemben steber poslovanja ter jo razvijamo v skladu z globalnimi smernicami skupine. Od leta 2019 vsa naša trajnostna prizadevanja usmerja trajnostna strategija. V njej opredeljene cilje redno merimo in na podlagi kazalnikov spremljamo naš napredek. Ponosni smo, da na mnogih področjih orjemo ledino in svoje delovanje vedno snujemo z mislijo na boljši svet, ki ga poskušamo udejanjati z zgledom. Kot eden največjih trgovcev se zavedamo svojega vpliva na družbo, zato velik poudarek namenjamo tudi komunikaciji trajnostnih vsebin prek različnih komunikacijskih kanalov, katerih podlaga so trajnostni izdelki, dosežki in projekti, v katere vključujemo svoje zaposlene, kupce in širšo javnost.

Kako ste izvedeli za razpis HORUS 2025 in zakaj ste se prijavili?

Delovanje inštituta redno spremljamo, saj gre za vodilno slovensko organizacijo na področju raziskovanja trajnosti, smo tudi njeni člani. Pohvalimo se lahko, da imamo med zaposlenimi več nosilcev IRDO-vih certifikatov, prav tako smo dvakratni prejemniki nagrade HORUS za strateško celovitost pravne osebe.

V letu 2025 smo kot enega vidnejših primerov dobre prakse družbene odgovornosti v Sloveniji prepoznali projekt Plastenke za prve posredovalce in ga zato prijavili na razpis za nagrado Horus. Akcijo dobrodelnega zbiranja plastenek je ob podpori Lidla organiziralo Društvo prvih posredovalcev; v nekaj mesecih smo prebivalci Slovenije v zbiralne avtomate v treh Lidlovih trgovinah oddali 507.009 plastenek oz. več kot 15 ton plastike, ki je bila oddana v reciklažo, izkupiček od prodaje zbranih plastenek pa je bil v celoti namenjen Društvu; skupaj z donacijo Lidla Slovenija ga je društvo namenilo nakupu defibrilatorjev (AED) in za delovanje društva.

Projekt je poseben, ker združuje varstvo okolja, krožno gospodarstvo in podporo tistim, ki vsak dan rešujejo življenja. S tem ne opozarja le na pomen odgovornega ravnanja z odpadno plastiko in recikliranja embalaže, temveč pomaga nevladni organizaciji (Društvu prvih posredovalcev) pri zagotavljanju boljših pogojev za uresničevanje njihovega poslanstva.

Kaj je vplivalo na vas, da ste pričeli aktivno delovati na področju družbene odgovornosti, trajnostnosti? Kako sodelujete z inštitutom IRDO?

Trajnostno delovanje se je pri nas v podjetju razvilo naravno, tako kot so se

naravno, kot del poslovanja in drugih projektov, zgodili prvi trajnostni in družbeno odgovorni projekti ter pozneje trajnostna pobuda Ustvarimo boljši svet. Danes trajnostna strategija podpira poslovno strategijo podjetja in je hkrati skladna s trajnostno strategijo mednarodne Skupine Lidl.

Hvaležni smo, da smo se trajnostnih izzivov lotili tako zgodaj, saj so kupci vedno bolj ozaveščeni in trajnostni, prav tako je tudi vse več zakonskih zahtev na tem področju, ki jih moramo upoštevati. Predvsem pa je trajnostni način razmišljanja in delovanja nujen za nadaljnje uspešno poslovanje in ključen, da za naše zanamce ohranimo planet v čim boljši kondiciji.

Z inštitutom IRDO nas povezuje dolgoletno sodelovanje, njegovi člani smo od vsega začetka. Lidlovi zaposleni smo bili med prvimi nosilci IRDO-vih certifikatov. Hvaležni smo za izjemen doprinos inštituta na področju družbene odgovornosti in trajnostnega razvoja, s svojim neomajnim zagonom so nam v pomoč tudi na naši trajnostni poti.

Kako v svojem podjetju/organizaciji upravljate trajnostnost in kako spodbujate družbeno odgovornost med različnimi skupinami deležnikov?

Trajnostni razvoj je pri nas organizacijsko umeščen v področje korporativnih zadev. Znotraj podjetja že vrsto let deluje tako imenovana ekipa za trajnostni razvoj, v kateri so združeni zaposleni z večine področij našega podjetja. Močno smo povezani med sabo, znotraj Skupine Lidl in tudi z našimi deležniki. Trajnost je del poslovne strategije podjetja ter ima podporo generalnega direktorja in širšega

poslovodstva, kar je ključno za uspešno delo.

Naše trajnostno delovanje vodi trajnostna strategija, ki smo jo nacionalno zapisali leta 2019, dve leti pozneje pa smo jo naslonili na krovno strategijo Skupine Lidl. Od leta 2021 imamo tudi strategijo podnebne ukrepanja, ki smo jo v letu 2024 z zavezo k neto ničelnim izpustom (net-zero) zastavili še bolj ambiciozno. Imamo jasno upravljavsko strukturo, cilje pa dosegamo z zavzetimi zaposlenimi in drugimi deležniki.

Naše sodelovanje z dobavitelji denimo temelji na trajnostni nabavni politiki in trajnostnih zavezah, ki jih udejanjamo skupaj. Za to so ključni dolgoročni odnosi, zaupanje in skupna rast. Z dobavitelji se na primer skupaj lotevamo podnebnih izzivov, kot primer lahko navedemo Lidlovo podnebno akademijo. V okviru strategije ozaveščenega prehranjevanja, ki je ena od glavnih tem v naši trajnostni strategiji, ponudbo izdelkov oblikujemo v skladu s prehranskimi načeli tako imenovane planetarne zdrave hrane (Planetary Health Diet) in postopno širimo nabor izdelkov rastlinskega izvora. Pomembno je tudi naše sodelovanje pri promoviranju slovenskih izdelkov tako doma kot tudi v okviru Skupine Lidl. Kar nekaj naših lokalnih dobaviteljev prek Lidla Slovenija uspešno izvaža slovenske izdelke na tuje trge.

Kot trgovec se zavedamo tudi svoje odgovornosti na področju ozaveščanja kupcev in širše javnosti o različnih trajnostnih temah. Le informirani posamezniki lahko sprejemajo odgovorne nakupne odločitve in spreminjajo navade v bolj trajnostne. Med večjimi projekti je na primer naše hranozavestno gibanje,

s katerim kupce že vrsto let ozaveščamo o odgovornem ravnanju s hrano. Pomembne so redne raziskave, ki jih izvajamo in z njimi usmerjamo svoje delo. Z vladnimi in nevladnimi organizacijami sodelujemo na različnih področjih, tudi na področju zmanjševanja količin potencialno odpadne hrane, kjer smo dosegli že velike premike, na primer tega, da je Vlada RS na pobudo Lidla Slovenija in partnerjev razglasila 24. april za slovenski dan brez zavržene hrane. Odpiranje pomembnih tem, odprt dialog in sodelovanje so ključ do trajnostnih premikov.

Trajnosti v Lidlu pa ne bi bilo brez Lidlovc in Lidlovcev, ki so gonilo našega trajnostnega razvoja. Tako smo vsi zaposleni v Skupini Lidl vključeni v ozaveščevalno-izobraževalno iniciativo YOU, s katerim širimo in poglobljamo našo trajnostno miselnost in ozaveščenost ter s tem zagotavljamo okolje za proaktivno trajnostno delovanje tako na delovnem mestu kot tudi v našem zasebnem življenju.

Katere so ključne aktivnosti na področju družbene odgovornosti, ki jih v vaši organizaciji ali vi sami počnete? Katere so za vas najpomembnejše?

Naša trajnostna strategija jasno opredeljuje krovne teme: varstvo virov, varovanje podnebja, spoštovanje biotske raznovrstnosti, spodbujanje zdravja in poštenost, vse strateške teme pa povezuje odprt dialog. Ta osrednja področja zagotavljajo okvir, na katerem temeljijo naše poslovne prakse in prednostne naloge glede trajnosti. Za vsako fokusno področje trajnosti tako v okviru Skupine Lidl kot tudi nacionalno razvijemo zavezujoče cilje in ukrepe, ki jih spremljamo in transparentno predstavljamo.

Kako se soočate s spremembami zakonodaje na tem področju in kaj bi svetovali drugim, kako se naj lotijo upravljanja ESG vidikov v svoji organizaciji?

Pri soočanju s spremembami zakonodaje na področju ESG je ključno, da podjetja pristopimo proaktivno in se pripravimo na spreminjajoče se regulative. Pomembno je, da nismo osredotočeni le na izpolnjevanje zakonodajnih zahtev, temveč da k temi pristopimo strateško, z merljivimi cilji in transparentnim poročanjem. Prav tako je ključno za uspeh povezovanje z različnimi deležniki, tako znotraj kot tudi zunaj podjetja, saj trajnostno gospodarstvo zahteva sodelovanje in sinergijo vseh vpletenih. Zato spodbujamo k čim večjemu povezovanju med podjetji – skupaj namreč generiramo največji napredek.

Kaj za vas pomeni prejem nagrade oz. priznanja?

Uvrstitev med finaliste je pomembno strokovno priznanje in potrditev, da je projekt Plastenke za prve posredovalce prepoznan kot primer dobre prakse, da izstopa po implementaciji, odgovornosti in pozitivnem vplivu na družbo. Priznanje razumemo tudi kot pomembno spodbudo in motivacijo za nadaljnje izboljšave in razvoj.

Kako bo to vplivalo na vaše nadaljnje delo ter razvoj področja, kakšni so vaši načrti za prihodnost?

Priznanje razumemo kot potrditev, da delujemo v pravi smeri, zato bomo nadaljevali v skladu s strategijo in cilji na tem področju. Še naprej bomo izvajali celovite trajnostne projekte ter druge aktivnosti osredotočene na dolgoročne cilje in trajnostni razvoj.

Generalno gledano je pred nami nadaljnji razvoj trajnostne strategije, ki bo še poglobila naša trajnostna prizadevanja. Obenem bomo na nacionalni ravni in v okviru Skupine Lidl nadaljevali s strateškimi partnerstvi, dosegali zastavljene cilje, ter se kot pomemben akter na trgu vključevali v razprave o družbenih in okoljskih izzivih in poteh za rešitve ter transparentno in konstruktivno prispevali k skupnemu napredku na tem področju.

Kje vas najdejo naši bralci, če bi želeli navezati stik z vami?

Veliko informacij, tudi kontaktne, so na voljo na naši spletni strani. Z veseljem se odzovemo povabilu k trajnostnemu dialogu, saj nam bo le s sodelovanjem uspelo premikati meje in še bolj učinkovito delovati tako, da bo bolje za ljudi in naš planet. Več: <https://www.lidl.si/>

Iskrena hvala za pogovor.

Foto: MP produkcija

"Odpiranje pomembnih tem,
odprt dialog in sodelovanje so
ključ do trajnostnih premikov.

Le s sodelovanjem nam bo
uspelo premikati meje in še bolj
učinkovito delovati tako, da bo
bolje za ljudi in naš planet."

Lidl Slovenija

HORUS 2025

Horus 2025 - Nagrada za projekt in Posebno priznanje za posameznika - Finalist

Zveza društev diabetikov Slovenije in mag. Valnea Jurečič:

Od prehojenih kilometrov do varne uporabe zdravil - Skupna pot do obvladovanja sladkorne bolezni

Novinarka: mag. Anita Hrast

Misel o tem, da je treba ljudem pomagati iskati pot, namesto jih prepustiti stiski, je v osrčju delovanja Zveze društev diabetikov Slovenije (ZDDS). Kot prejemniki priznanj Horus dokazujejo, da se učinkovita preventiva ne dogaja le v ambulantah, temveč v skupnosti in naravi. V tokratnem dvojnem intervjuju predstavljamo dva obraza istega poslanstva: organizacijskega, ki z akcijo #DarujemKilometre gradi gibanje solidarnosti, in osebnega, ki ga uteleša mag. Valnea Jurečič. Slednja s svojim prostovoljnim delom dokazuje, da je pravo farmacevtsko znanje tisto, ki je prevedeno v preprost jezik in ljudem pomaga živeti varneje. Najprej objavljamo intervju s predstavniko Zveze društev diabetikov Slovenije, nato pa še intervju z mag. Valneo Jurečič.

mag. Valnea Jurečič in Špelca Rudolf,
Zveza društev diabetikov Slovenije

ki že skoraj sedem desetletij povezuje društva diabetikov po vsej Sloveniji. Delujemo na področju podpore osebam s sladkorno boleznijo, preventive, ozaveščanja in zagovorništva javnega zdravja. Poseben poudarek namenjamo programom, ki spodbujajo gibanje, solidarnost, medgeneracijsko sodelovanje in vključevanje ranljivih skupin v skupnost.

Kako ste izvedeli za razpis HORUS 2025 in zakaj ste se prijavili?

Razpis za nagrado Horus spremljamo že več let, saj predstavlja eno osrednjih nacionalnih platform za prepoznavanje dobrih praks družbene odgovornosti in trajnostnega razvoja. Prijavili smo se, ker projekt #DarujemKilometre že več let

ZVEZA DRUŠTEV DIABETIKOV SLOVENIJE - Finalist Nagrade za projekt

V letu 2025 ste sodelovali na razpisu za nagrado HORUS. Vljudo vas prosimo, da bi se na kratko predstavili našim bralcem. Kdo ste in kaj počnete?

Smo Zveza društev diabetikov Slovenije (ZDDS), krovna humanitarna organizacija,

presega okvir posamezne akcije in deluje kot dolgoročen, preverljiv in vključujoč model družbene odgovornosti, ki ustvarja merljive učinke na zdravje, skupnost in okolje.

Kaj je vplivalo na vas, da ste pričeli aktivno delovati na področju družbene odgovornosti in trajnostnosti? Kako sodelujete z inštitutom IRDO?

Družbena odgovornost je za ZDDS izhodišče našega delovanja, ne dodatna dejavnost. Sladkorna bolezen je kronično stanje, ki zahteva dolgoročne, sistemske in solidarne odzive družbe. Prav zato smo zgodaj prepoznali pomen trajnostnih, skupnostno zasnovanih pristopov.

Kako v svoji organizaciji upravljate trajnostnost in kako spodbujate družbeno odgovornost med različnimi skupinami deležnikov?

Trajnostnost upravljamo integrirano. Programi ZDDS so zasnovani tako, da hkrati naslavlja zdravstvene, družbene in okoljske vidike. Deležnike vključujemo od začetka: lokalna društva, občine, šole, podjetja, zdravstvene ustanove in posameznike. Projekt #DarujemKilometre je dober primer sodelovalnega upravljanja, kjer cilje soustvarjajo udeleženci, organizacija pa zagotavlja etični okvir, preglednost in koordinacijo.

Katere so ključne aktivnosti na področju družbene odgovornosti, ki jih v vaši organizaciji počnete? Katere so za vas najpomembnejše?

Ključne aktivnosti so:

- spodbujanje redne telesne aktivnosti kot oblike preventive,
- zmanjševanje neenakosti v dostopu do podpore osebam s sladkorno boleznijo,

- krepitev prostovoljstva in medgeneracijskega sodelovanja,
- ozaveščanje javnosti o sladkorni bolezni brez stigme.

Najpomembnejše so tiste aktivnosti, ki ostanejo v lokalnem okolju tudi po zaključku posamezne kampanje – na primer trajno označene pohodne poti in vzpostavljene skupnosti ljudi, ki se redno gibljejo skupaj.

Kako se soočate s spremembami zakonodaje na tem področju in kaj bi svetovali drugim pri upravljanju ESG vidikov?

Kot nevladna organizacija spremembe zakonodaje spremljamo predvsem z vidika skladnosti, transparentnosti in poročanja. Svetovali bi, da se organizacije ESG ne lotevajo zgolj administrativno, temveč vsebinsko: najprej z vprašanjem, kakšen dejanski vpliv imajo na ljudi in okolje. Ko so vrednote jasne, je tudi poročanje lažje in verodostojnejše.

Kaj za vas pomeni prejem nagrade oziroma priznanja?

Nagrado Horus razumemo kot potrditev, da je mogoče z omejenimi sredstvi, a z močno skupnostjo, ustvarjati trajne družbene učinke. Nagrada ni cilj sama po sebi, temveč odgovornost, da s projektom nadaljujemo premišljeno, odprto in v dialogu z okoljem.

Kako bo to vplivalo na vaše nadaljnje delo in kakšni so vaši načrti za prihodnost?

Priznanje nam daje dodatno legitimnost pri sodelovanju z novimi partnerji in lokalnimi skupnostmi. V prihodnjih letih načrtujemo nadgradnjo digitalnega spremljanja aktivnosti, širitev mreže pohodnih poti ter večjo vključenost mladih kot ambasadorjev zdravja.

Ali že pripravljate trajnostno poročilo in kako?

Ločenega trajnostnega poročila ne pripravljamo, saj imamo zelo omejene kadrovske vire. Družbeno odgovorne aktivnosti so vključene v redna letna poročila in vsebinske dokumente organizacije. Poročanje temelji na dejanskih kazalnikih, javni dostopnosti podatkov in sprotne obveščanju javnosti.

Kje vas lahko bralci najdejo, če bi želeli navezati stik?

Na naši spletni strani www.diabetes-zveza.si, prek elektronske pošte sloda@siol.net ali preko družbenih omrežij ZDDS. Vedno smo odprti za sodelovanja, ki temeljijo na skupnih vrednotah.

Bi nam želeli sporočiti še kaj?

Radi bi poudarili, da družbena odgovornost ni projekt z začetkom in koncem, temveč odnos – do ljudi, skupnosti in prihodnjih generacij. #DarujemKilometre je dokaz, da lahko tudi majhni koraki, če jih naredimo skupaj, ustvarijo veliko spremembo.

MAG. VALNEA JUREČIČ - Finalistka Posebnega priznanja za posameznika Horus 2025

V letu 2025 ste sodelovali na razpisu za nagrado HORUS. Vljudo vas prosimo, da bi se na kratko predstavili našim bralcem. Kdo ste in kaj počnete?

Sem Valnea Jurečič, magistrica farmacije, po poklicu farmacevtka, danes upokojena. Več kot štiri desetletja sem delovala v lekarnah in svoje strokovno delo posvečala predvsem varni in razumljivi

uporabi zdravil ter podpora ljudem s kroničnimi boleznimi. Že od leta 2008 sem aktivno vključena v delo Zveza društev diabetikov Slovenije, kjer sodelujem na strokovnem, izobraževalnem in uredniškem področju ter pri razvoju programov za osebe s sladkorno boleznijo.

Kako ste izvedeli za razpis za HORUS 2025 in zakaj ste se prijavi?

Za razpis so me seznanili sodelavci iz Zveze društev diabetikov Slovenije. Sama prijave nisem doživela kot osebni cilj, temveč kot priložnost, da se prepozna pomen dolgoletnega, pogosto nevidnega strokovnega dela na presečišču farmacije, javnega zdravja in skupnosti. Prijava je bila izraz zaupanja in priznanja okolja, v katerem delujem.

Kaj je vplivalo na vas, da ste pričeli aktivno delovati na področju družbene odgovornosti in trajnostnosti? Kako sodelujete z inštitutom IRDO?

Že v lekarniški praksi sem spoznala, da strokovno znanje brez razumevanja človeka ne doseže svojega namena. Družbena odgovornost zame pomeni, da znanje uporabljaš tako, da ljudem dejansko pomagaš – dolgoročno, varno in odgovorno. V zadnjih letih svoje delo razumem predvsem kot prispevek k skupnosti in prenosu znanja.

Kako v svojem delovanju upravljate trajnostnost in kako spodbujate družbeno odgovornost med različnimi skupinami deležnikov?

Trajnostnost v mojem delu nikoli ni bil ločen koncept, temveč način razmišljanja. Kazalo se je v spodbujanju racionalne in varne rabe zdravil, v ozaveščanju o preprečevanju zapletov pri kroničnih boleznih ter v izobraževanju ljudi, da

razumejo svojo terapijo. Sodelujem z družbi diabetikov ter skušam povezovati stroko z vsakdanjim življenjem bolnikov.

Katere so ključne aktivnosti na področju družbene odgovornosti, ki jih izvajate? Katere so za vas najpomembnejše?

Najpomembnejše so izobraževalne aktivnosti: predavanja po društvih diabetikov, svetovanja posameznikom, sodelovanje pri strokovnih dokumentih in uredniško delo. Posebej pomembno se mi zdi, da so informacije podane razumljivo, brez strašenja in z mislijo na človeka, ki bo z njimi živel vsak dan.

Kako se soočate s spremembami zakonodaje na tem področju in kaj bi svetovali drugim?

Zakonodajne spremembe sem skozi svojo delovno pot spremljala skozi strokovne vire in sodelovanje z institucijami. Danes bi svetovala, da se zakonodaje ne razume le kot obveznost, temveč kot okvir za bolj varno in pravično obravnavo ljudi. Pomembno je, da spremembe prevedete v prakso, ki jo posameznik razume in ji lahko sledi.

Kaj za vas pomeni prejem nagrade oziroma priznanja?

Počaščena sem, da sem dobila to prestižno priznanje. Je potrditev, da je moje delo na področju sladkorne bolezni prepoznano kot koristen prispevek v prepoznavanju bolezni in njenih posledic ter odgovornem, samostojnem vodenju bolezni.

Kako bo to vplivalo na vaše nadaljnje delo in kakšni so vaši načrti za prihodnost?

Čeprav sem upokojena, ostajam aktivna v Zvezi društev diabetikov Slovenije. Priznanje me spodbuja, da še naprej

sodelujem pri izobraževanju, mentorstvu in prenosu znanja na mlajše generacije farmacevtov, zdravstvenih delavcev in prostovoljcev. Moj cilj ostaja isti: pomagati ljudem razumeti zdravljenje in živeti bolj varno. Sladkorna bolezen se širi hitreje, kot smo pripravljeni priznati. Zato je nujno, da poskušamo delovati na vseh področjih, ki omogočajo ljudem, da imajo več znanja o bolezni in njenih posledicah. Upam, da bom to delo lahko nadaljevala in prispevala za boljše zdravje ljudi.

Kje vas lahko bralci najdejo, če bi želeli navezati stik?

Najpogosteje prek Zveze društev diabetikov Slovenije, kjer sodelujem v strokovnih organih, ali prek dogodkov in predavanj, ki jih pripravljamo v društvih diabetikov po Sloveniji. Več: <https://www.diabetes-zveza.si/>

Bi nam želeli sporočiti še kaj?

Rada bi poudarila, da družbena odgovornost ni nekaj, kar se začne z nagrado ali priznanjem. Nastaja vsak dan, v odnosu do ljudi, ki ti zaupajo svoje zdravje in vprašanja. Če to zaupanje ohraniš, si že naredil veliko.

The background image shows a presentation stage with a wooden floor. Several people are standing on the stage, their lower legs and feet visible. In the background, there are banners. One banner on the left has the text "www.irido.si" and a QR code. Another banner on the right has the text "Moza vr vr sod za več odgo" and "Sode ww".

"Družbena odgovornost ni projekt z začetkom in koncem, temveč odnos – do ljudi, skupnosti in prihodnjih generacij. #DarujemKilometre je dokaz, da lahko tudi majhni koraki, če jih naredimo skupaj, ustvarijo veliko spremembo."

Zveza društev diabetikov Slovenije

Three women are standing in front of several vertical banners. The woman on the left is wearing glasses and a dark jacket, holding a cane. The woman in the middle is also wearing glasses and a patterned top. The woman on the right has long dark hair and is wearing a dark jacket. The banners behind them feature logos for 'horus', 'ADRASTOS', and 'DO'. The text is overlaid on a semi-transparent dark teal rectangle.

"Družbena odgovornost zame
pomeni, da znanje uporabljaš
tako, da ljudem dejansko
pomagaš – dolgoročno,
varno in odgovorno."

mag. Valnea Jurečič

Osnovna šola Franceta Prešerna Črenšovci: Šola, ki postane srce skupnosti

Novinarka: mag. Anita Hrast

Prava družbena odgovornost se ne začne šele v podjetjih, ampak mnogo prej – v šolskih klopeh. OŠ Franceta Prešerna Črenšovci, finalist nagrade Horus 2025, dokazuje, da šola ni le ustanova za prenos znanja, temveč živo središče skupnosti, kjer se kujejo vrednote za prihodnost. Z vključevanjem ranljivih skupin, medgeneracijskim povezovanjem in posluhom za »glas učenca« nam kažejo, kako se v praksi gradita spoštovanje in odgovornost do sveta. Preberite, kako v Črenšovcih vzgajajo posameznike, ki ne bodo le opazovalci, temveč aktivni snovalci boljše družbe.

V letu 2025 ste sodelovali na razpisu za nagrado ADRASTOS. Vljudno vas prosimo, da bi se na kratko predstavili našim bralcem. Kdo ste in kaj počnete?

Učenke in učenci ter strokovni delavci OŠ Franceta Prešerna Črenšovci smo del manjšega pomurskega zavoda, osnovne šole z vrtcem. Smo raziskovalna, kulturna, zdrava, Unesco, eko-, simbioza šola. Naše učenke in učenci (200 jih je) (ter tudi 110 otrok vrtca), ob podpori 70 zaposlenih in ob pridobivanju različnih znanj, razvijajo vrednote, ustvarjalnost, odgovornost do sebe in drugih (drugačnih). V zavod so vključeni tudi pripadniki romske skupnosti, kar pomembno vpliva na razvijanje vrednot,

Logotip OŠ Franceta Prešerna Črenšovci

kot so strpnost, razumevanje, sožitje, povezovanje. Živimo v sožitju z lokalno skupnostjo, se povezujemo z drugimi zavodi in organizacijami na lokalni in mednarodni ravni ter tako ustvarjamo okolje, katerega prioritete so povezane s trajnostnimi vrednotami in družbeno odgovornostjo. Preko našega vsakoletnega mednarodnega posveta strokovni delavci vsa ta znanja, izkušnje in odlične prakse delimo z domačimi in tujimi strokovnjaki.

Kako ste izvedeli za razpis HORUS 2025 in zakaj ste se prijavili?

Za razpis HORUS 2025 smo izvedeli s povabilom k sodelovanju preko elektronske pošte. Razpis nas je preprosto našel v pravem trenutku. Vsebina razpisa in njegove vrednote so nas nagovorile, saj so skladne z našim delovanjem in usmeritvami na področju družbene odgovornosti ter trajnostnosti, zato smo se odločili za prijavo.

Kaj je vplivalo na vas, da ste pričeli aktivno delovati na področju družbene odgovornosti, trajnostnosti? Kako sodelujete z inštitutom IRDO?

Trajnost in tudi družbena odgovornost sta praktično del našega delovanja – že naše vrednote, vizija in poslanstvo izhajajo iz omenjenih področij. Omenjena področja vključujemo v vsakodnevne aktivnosti (v pouk, dejavnosti RAP), v dneve dejavnosti, prireditve, v projekte, sodelujemo s posamezniki in institucijami, ki podpirajo tovrstno miselnost (eko šola, simbioza šola, različna društva, domovi za starejše ...).

Naše sodelovanje z Inštitutom IRDO je zelo sveže, a smo - zavedajoč se pomena vzgoje in izobraževanja naših učenk in učencev za odgovorno, solidarnostno in trajnostno naravnano družbo - v njem prepoznali velik potencial oziroma priložnost za naš napredek na omenjenih področjih. Verjamemo, da imajo pridobljene izkušnje pozitiven (in dolgoročen) učinek na kakovost življenja naših otrok, ter tudi skupnosti v kateri bivajo.

Nedvomno si sodelovanje z inštitutom štejem v izjemno čast, saj smo v njem prepoznali ugled, izjemne izkušnje in strokovni pristop.

Kako v svojem podjetju/organizaciji upravljate trajnostnost in kako spodbujate družbeno odgovornost med različnimi skupinami deležnikov?

V naši organizaciji trajnostnost upravljamo celostno, saj v vzgojno-izobraževalno delo z učenci vključujemo vsebine, odgovorno ravnanje z viri ter aktivno sodelovanje vseh deležnikov. Trajnostni razvoj še posebej uresničujemo

skozi pouk, dejavnosti razširjenega programa (RAP) in projekte, ki spodbujajo okoljsko ozaveščenost, zdrav življenjski slog in družbeno odgovornost.

Starše vključujemo v šolske dejavnosti, delavnice in projekte ter jih spodbujamo k skupnemu soustvarjanju trajnostnih praks. Z lokalno skupnostjo sodelujemo pri kulturnih, okoljskih in prostovoljskih dejavnostih, s čimer prispevamo k razvoju okolja in medgeneracijskemu povezovanju. Ker je del našega zavoda tudi vrtec, razvijamo spoštljiv odnos do narave, ljudi in skupnosti, že pri najmlajših, bodisi preko zgleda in sodelovanja s starejšimi otroki, igre ali izkustvenega učenja, jih vzgajamo za odgovorno ravnanje ter trajnostne vrednote.

Katere so ključne aktivnosti na področju družbene odgovornosti, ki jih v vaši organizaciji počnete? Katere so za vas najpomembnejše?

Družbeno odgovornost sistematično vključujemo v učni proces, dneve dejavnosti, projekte ter dejavnosti razširjenega programa, kjer učence ozaveščamo o pomenu spoštovanja, solidarnosti, humanitarnosti, strpnosti, pravičnosti, poštenosti, upoštevanja (šolskih) pravil, trajnostnega ravnanja. Zelo spodbujamo »glas učenca«, ki učencem omogoča, da izražajo svoja mnenja, predloge, dajejo pobude, konstruktivno vrednotijo – kar upoštevamo pri vsakoletnem načrtovanju letnega delovnega načrta šole (zavoda). Skupnost učencev šole in otroški parlament imata prav zato izjemno pomembno vlogo, preko katerih udejanjamo številne cilje in vplivamo na širšo (šolsko) skupnost in se povezujemo z okoljem.

Prav razširjeni program nam omogoča, da

izvajamo aktivnosti, ki spodbujajo okoljsko odgovornost, npr. za šolsko okolje, ločevanje odpadkov, varčno rabo virov; izvajamo različne projekte, povezane z naravo in zdravim življenjskim slogom. Med učenci spodbujamo trajnostno mobilnost, smo člani eko šole, izvajamo aktivnosti povezane z naravnim okoljem (naravoslovni dnevi v bližjem naravnem okolju – travniki, gozdovi, ob reki, pri domačih podjetnikih, kmetovalcih), v šolsko prehrano vključujemo lokalno hrano, se udeležujemo očiščevalnih akcij v lokalni skupnosti, v predavanja, izobraževanja vključujemo (domače) strokovnjake, v vrtcu imamo gozdno igralnico, urejamo veliko zeleno površino okrog šole, beremo »zelen« knjige za bralno značko, izvajamo manjše razredne projekte in naloge, ki spodbujajo trajnostno opolnomočenje ...

Prav posebno pozornost namenjamo vključevanju vseh, medsebojnim odnosom, preprečevanju nasilja, razvijanju strpnosti in vključevanju vseh učencev. Preko dejavnosti razširjenega programa, s prireditvami in dogodki spodbujamo večkulturnost, med drugim izvajamo dejavnost romski ples, s prireditvijo za starše obeležujemo dan Romov, se povezujemo z romskimi naselji, kjer izvajamo pravljичne ure, sodelujemo na prireditvah, sodelujemo s strokovnjaki...

Kot šola se vključujemo v aktivnosti v lokalni skupnosti, ki krepijo občutek pripadnosti, povezovanja, strpnosti, trajnostnega razvoja – sodelujemo na prireditvah, v akcijah, npr. očiščevalna, dobrodelne, se povezujemo z društvi, soustvarjamo okolje – postavitev knjižnih hišk, sodelujemo na otroškem občinskem svetu, kulturno-umetniški prireditvi Jenamena ...

Kako se soočate s spremembami zakonodaje na tem področju in kaj bi svetovali drugim, kako se naj lotijo upravljanja ESG vidikov v svoji organizaciji?

Sledimo priporočilom, smernicam ter jih v okviru zmožnosti vključujemo v naše delovanje, pri čemer se zavedamo skladnosti sprememb z našim poslanstvom, vizijo in vrednotami, zato stopamo na pot sprememb z majhnimi, a doslednimi koraki, vključujemo različne deležnike, spremljamo učinke sprememb in izboljšujemo delovanje, sodelujemo z zunanjimi organizacijami in posamezniki.

Kaj za vas pomeni prejem nagrade oz. priznanja?

Za nas je prejem priznanja velika čast. Ponosni smo, da je naše delo z mladimi (osnovnošolci) na področju družbene odgovornosti in trajnostnosti prepoznano. Hkrati pa se zavedamo, da obe področji ponujata še številne odprte možnosti in priložnosti za razvoj, napredek, inovativnost, ustvarjalnost mladih.

Kako bo to vplivalo na vaše nadaljnje delo ter razvoj področja, kakšni so vaši načrti za prihodnost?

Prejem priznanja nas spodbuja in motivira k še bolj zavzeti aktivnosti na področju družbene odgovornosti in trajnostnosti. Prepričani smo, da imamo še dovolj »odprtega prostora« za morebitne izboljšave, napredek, spremembe, nove/sveže ideje. Posebej bomo poglobljali medvrstniško in medgeneracijsko sodelovanje, razvijali odgovornost, solidarnost in skrb za okolje, želimo si še večjega aktivnega vključevanja mladih v lokalno okolje, vključevali bomo preplet s področji podjetniške in finančne pismenosti ...

Kje vas najdejo naši bralci, če bi želeli navezati stik z vami?

Zelo veseli smo pristnega obiska na naši šoli, v lepih Črenšovcih. Sicer pa informacije o nas in našem delu najdete na šolski spletni strani: <http://www.osfpcrensovci.si/>

Iskrena hvala za pogovor.

Fotografije:

OŠ Franceta Prešerna Črenšovci

Šola z vrtcem

Podjetniške trajnostne rešitve v lokalnem okolju

The background image shows a church with a prominent steeple and a cross on top, situated behind a school building. The scene is set outdoors with a clear blue sky and some greenery in the foreground. A semi-transparent dark teal rectangle is overlaid on the image, containing white text.

"Zelo spodbujamo 'glas učenca', ki učencem omogoča, da izražajo svoja mnenja, predloge, dajejo pobude in konstruktivno vrednotijo – kar upoštevamo pri vsakoletnem načrtovanju dela šole."

Osnovna šola Franceta Prešerna Črenšovci

mag. Natalie Cvikl Postružnik: USKLAJENI NAVZNOTER – POT SE ZAČNE PRED VLOGO

Novinarka: mag. Anita Hrast

Kaj se zgodi, ko vodenje ne izhaja več iz vloge, funkcije ali zunanjih pričakovanj, temveč iz notranje usklajenosti? Mag. Natalie Cvikl Postružnik, dolgoletna strokovnjakinja za trajnostnost, družbeno odgovornost in razvoj ljudi, v poglobljenem pogovoru razgrne ozadje nastanka knjige *Usklajeni navznoter, vidni navzven*, ki je izšla letos januarja. Skupaj s soavtorico Mirelo Smajić odpira razmislek o vodenju nove zavesti, intuiciji in sistemih, ki posameznika lahko podpirajo ali izčrpajo, ter o tem, zakaj trajnost in odgovorno vodenje nista vprašanje pravil in orodij, temveč notranje drže, ki se neizogibno odražata v odnosih, organizacijah in družbi.

Mag. Natalie Cvikl Postružnik, ste članica inštituta IRDO in se že vrsto let ukvarjate s trajnostnostjo, sedaj pa ste izdali tudi knjigo *Usklajeni navznoter, vidni navzven*. Se nam lahko za začetek na kratko predstavite, kdo ste in kaj vse počnete?

V enem od intervjujev me je avtorica Mirjana opisala kot žensko mnogih vlog – hčerka, mama trem hčeram, partnerka, podjetnica, coachinja, predavateljica in raziskovalka človeških ter organizacijskih potencialov. Že od sredine devetdesetih let delujem na področjih komunikacijskega menedžmenta, vodenja in razvoja ljudi, zadnjih petnajst let pa zelo intenzivno na presečišču trajnostnosti, družbene

mag. Natalie Cvikl Postružnik in
Mirela Smajić

odgovornosti in notranjega razvoja posameznika ter posledično organizacij. Vodim podjetje Insights d.o.o., sem soustvarjalka portala in revije *Navdihni.me*, sodelujem z IRDO – Inštitutom za razvoj družbene odgovornosti ter pri številnih nacionalnih in mednarodnih projektih, povezanih z vseživljenjskim učenjem, medgeneracijskim sodelovanjem in razvojem potencialov. A če povem najbolj preprosto: moje delo je ustvarjati prostor, kjer se ljudje lahko ponovno povežejo s seboj – in iz tega mesta delujejo bolj jasno, odgovorno in srčno.

DVE POTI SE SREČATA IN POVEŽETA

Zakaj ste napisali knjigo *Usklajeni navznoter, vidni navzven*, skupaj s soavtorico Mirelo Smajić?

Knjiga ni nastala iz ideje »napišiva knjigo«, temveč iz odnosa. Z Mirelo sva se

spoznali že pri njenem prejšnjem delodajalcu (eni od založb), nato skozi Navdihni.me, kjer je bila najprej avtorica, nato uredniška sopotnica, sčasoma pa sogovornica in zaveznica v razmišljanju.

Najini poti sta se naravno dopolnili: moja, ki prihaja iz coachinga, vodenja in systemskega dela z ljudmi ter organizacijami, ter njena, ki prihaja iz sveta besed, zgodb in ustvarjalnega izraza. Knjiga je zato rezultat skupnega procesa, dialoga in zaupanja. Nastala je iz potrebe, da življenjski uvidi, izkušnje in preizkušene prakse ne ostanejo razpršene, temveč dobijo obliko, jezik in prostor, v katerem se lahko dotaknejo tudi bralca.

VIDNI NAVZVEN ŠELE, KO SMO PORAVNANI ZNOTRAJ

Kaj je ključno sporočilo knjige in kakšna poglavja v njej najdemo?

Izpostavila bi zelo preprosto, a v praksi zahtevno sporočilo: trajne spremembe navzven so možne le, če smo usklajeni navznoter. Brez te notranje poravnave cilji, strategije in sistemi hitro postanejo prazna forma.

Knjiga je zasnovana kot pot. V prvem delu delim svojo osebno življenjsko zgodbo – od otroštva, zaznamovanega z naravo in modrostjo prednikov, do prelomnic, izgub in odločitev, ki so me oblikovale kot žensko, voditeljico in coachinjo. Drugi del prinaša Mirelino zgodbo in njeno razumevanje besede kot orodja izraza in zdravljenja – kar se lepo povezuje z najinim načinom dela.

V tretjem in četrtem delu se poglobim v umetnost coachinga: prisotnost, sočutje, empatijo, intuitivni in energijski coaching, delo z naravo in živalmi ter predstavim konkretne primere iz prakse. Zadnji deli

knjige pa bralca povabijo k lastni izkušnji – skozi vaje, refleksije in vprašanja, ki niso namenjena hitrim odgovorom, temveč notranji poravnavi. Zaključiva jo z mnenji naših partnerjev, strank, naročnikov_c.

VODITELJSTVO NOVE ZAVESTI – POT SO PRIS(O)TNOSTI

Kaj pomeni voditeljstvo nove zavesti?

Premik od vloge k drži. Ne gre več za moč nad drugimi, temveč za sposobnost biti prisoten, zavesten in odgovoren. Tak vodja najprej zna voditi sebe – svoje misli, čustva, odzive in energijo – šele nato druge.

To je voditeljstvo, ki razume posledice odločitev v širšem sistemu: v organizaciji, skupnosti, družbi in okolju. Ne temelji na nadzoru, temveč na zaupanju in jasnosti. Svet danes ne potrebuje več glasnih vodij, temveč zavestne – takšne, ki znajo povezovati, ne razdvajati, in ki razumejo, da je njihova notranja naravnost vedno vidna tudi navzven.

UČENJE SKOZI ŽIVLJENJE – LJUDEM DAMO PROSTOR

V knjigi predstavljate različne modrosti, življenjske zgodbe, delo z ljudmi. Kaj ste se ob vsem tem naučili vi in kaj se lahko iz knjige nauči bralec?

Eno od spoznanj je, da ljudje potrebujemo biti v stiku s seboj in slišani od drugih. Ko so slišani, ko niso presojeni in obsojani in ko se jim ni treba braniti, se začnejo premiki dogajati sami od sebe.

Sama sem se naučila potrpežljivosti in ponižnosti pred življenjem. Naučila sem se, da ne moreš voditi drugega tja, kamor sam nisi pripravljen pogledati. Bralec_k se iz knjige lahko nauči predvsem poslušati – sebe, druge in življenje. Knjiga ne ponuja receptov, temveč povabilo k

procesu, v katerem se vsak sreča s svojim notranjim kompasom.

INTUITIVNI IN ENERGIJSKI COACHING – ZNANJE SREČA ZAZNAVO

Ste certificirana coachinja že vrsto let. Kaj pomeni intuitivni in energijski coaching? Kdo to izvaja in kako?

Intuitivni coaching pomeni, da poleg znanja, metod in struktur zaupam tudi (ali predvsem) zaznavam, ki se pojavijo v procesu – telesnim občutkom, metaforam, tišini, drobnim premikom v energiji sogovornika. Energijski coaching pa temelji na razumevanju, da nismo le miselna, temveč tudi energijska bitja, in da se neravnovesja pogosto pokažejo najprej na tej ravni.

Takšen pristop zahteva visoko stopnjo strokovne usposobljenosti, jasno etično držo in stalno supervizijo. Intuicija brez strukture ni dovolj, prav tako pa struktura brez človečnosti hitro postane prazna.

INTUICIJA, VODITELJSTVO IN MODROST

Kako naj razvijamo intuicijo, voditeljstvo, modrost?

Z upočasnjevanjem. Z opazovanjem. Z iskrenostjo do sebe. Intuicija ni nekaj mističnega – je subtilna zaznava, ki jo preglasimo, ko živimo v nenehnem hrupu in pričakovanjih drugih.

Voditeljstvo in modrost se razvijata tam, kjer si dovolimo refleksijo, dvom in tudi nevednost, prevpraševanje, povezovanje s kolektivnim zavednim. Ko prenehamo reagirati in začnemo zavestno odgovarjati. Ko si dovolimo čutiti, preden ukrepamo, in razumeti, začutiti posledice, preden sprejmemo odločitev.

KOLO ŽIVLJENJA – OGLEDALO NOTRANJE USKLAJENOSTI

V knjigi opisujete tudi nekaj vaj, nam lahko kakšno na kratko predstavite?

Ena res osnovnih, enostavnih vaj je Kolo življenja. Gre za zelo preprosto, a izjemno močno orodje, ki posamezniku pokaže, kako uravnoteženo – ali neuravnoteženo – v resnici živi svoje življenje.

Kolo zajema različna področja življenja, kot so zdravje, odnosi, delo, osebnostna rast, prosti čas, dom, denar. Posameznik pri vsakem področju intuitivno oceni, kako zadovoljen je trenutno, brez dolgega razmišljanja. Tako nastane vizualna podoba njegovega življenja.

Moč te vaje ni v številkah, temveč v uvidu: kje so največje razpoke, kje energija zastaja in kje že obstaja ravnovesje. Kolo življenja ni orodje za optimizacijo, temveč za zavedanje. In šele zavedanje omogoča usklajene, trajne spremembe.

SISTEMSKI POGLED – ZAKAJ POSAMEZNIK NE MORE NOSITI VSEGA

Kako bi s systemskega vidika ocenili sodobne pristope na tem področju? Kaj so ključni trendi?

Sistemeski pogled pokaže nekaj zelo pomembnega: osebna rast ne more nadomestiti slabih sistemov. Če okolje ne podpira človeka, ga prej ali slej izčrpa. Zato se sodobni pristopi vse bolj premikajo od individualne motivacije k odgovornemu oblikovanju delovnih in družbenih pogojev.

Ključni trendi so upravljanje psihosocialnih tveganj, vključevanje trajnostnosti v jedro odločanja ter razumevanje organizacijske

energije in odnosov. Voditeljstvo nove zavesti se danes ne meri več (le) po rezultatih in KPI, temveč po tem, ali zna ustvariti pogoje, v katerih lahko ljudje ostanejo človeški in hkrati učinkoviti.

Ključni trendi (in zakaj niso samo "trend") zavestnega voditeljstva

- **Od "wellnessa" k upravljanju psihosocialnih tveganj:** Organizacije vedno bolj prehajajo iz vsečnih delavnic na področje sistemskih odgovornosti: stres, izgorelost, konflikti, nejasne vloge – to niso "osebne slabosti", ampak pogosto slabo dizajnirani sistemi dela.
- **Trajnost kot zahtevana disciplina, ne PR:** EU okvirji so trajnost vse bolj potisnili v merljiv, poročan in preverljiv sistem – z vplivi na kulturo, kadre, dobavne verige, vodenje. Hkrati pa se dogajajo tudi politični pritiski in poskusi rahljanja obsega pravil – kar organizacijam prinaša dodatno negotovost in potrebo po notranji zrelosti, ne le skladnosti.
- **Od individualne "motivacije" k organizacijski energiji in pogojem dela:** Bolj resni pristopi gredo v vprašanja: Kako so postavljene vloge? Kako delujejo meje? Kako se sprejemajo odločitve? Kakšna je kakovost odnosov? Ker rezultat ni samo v človeku – rezultat je izid, pojav sistema.

KNJIGA KOT ŽIV ODNOS, NE KOT IZDELEK

Izdajate revijo Navdihni.me, vodite različne dejavnosti. Kako se lahko povežemo z vami, kje vas najdemo?

Najlažje na linkedinu: <https://www.linkedin.com/in/nataliecpostruznik>

KO KNJIGA POKLIČE – POT DO USKLAJENI NAVZNOTER, VIDNI NAVZVEN

Kje lahko kupimo knjigo Usklajeni navznoter, vidni navzven in koliko stane?

To je ena od najinih posebnosti – knjiga ni na prodaj. Če vas knjiga pokliče, jo lahko dobite tako, da se obrnete neposredno name. Prav tako bo dostopna na dogodkih, ki jih bova z Mirelo organizirali v letu 2026. Je darilo, a hkrati povabilo – ko nekaj dobiš, nekaj tudi podari – npr. donacijo neprofitni organizaciji. Naj se dobro širi naprej ♥.

Knjiga je mišljena kot živ odnos, ne kot izdelek – zato do bralcev prihaja skozi stik, pogovor in izkušnjo.

TRAJNOST KOT NOTRANJA DRŽA

Kaj naj storimo, da bomo živeli bolj trajnostno, intuitivno, zavestno, da bomo odlični vodje svojega življenja in podjetij, organizacij?

Začnimo pri sebi. Pri tem, kako delamo, kako počivamo, kako postavljamo meje in kako vstopamo v odnose. Trajnost ni le okoljski pojem – je odnos do življenja. Ko smo usklajeni navznoter, postanemo vidni navzven na način, ki podpira tudi druge. Brez velikih besed, z majhnimi, a zavestnimi dejanji. Moja "nepopularna" resnica: brez notranje usklajenosti trajnost hitro postane seznam pravil, voditeljstvo pa performans.

Tri stvari, ki jih v knjigi prepleta rdeča nit:

1. Usklajenost je praksa, ne stanje.

To pomeni: redno preverjanje misli-čustva-telo-odnosi. Kjer je razcep, tam uhaja energija.

2. Trajnost se začne v odnosu.

Do sebe (meje, počitek, resnica), do

drugih (sočutje + jasnost) in do okolja (odgovornost). Kaj je naš realni vpliv?

3. Intuicija brez poguma je samo občutek.

Zavestno življenje pomeni, da intuiciji dovolimo, da postane dejanje. Majhno. Vztrajno. Kontinuirano.

PRISOTNOST KOT NAJVEČJI POGUM

Bi nam še kaj sporočili za konec, kar vas morda nismo vprašali?

Morda to: ni nam treba postati nekdo drug. Dovolj je, da si dovolimo postati bolj resnični.

Ko se človek resnično uskladi navznoter, se ne spremeni le on_a – spremeni se način, kako vodi, dela, govori in odloča. In takrat postane viden_na navzven. Ne zaradi javnega nastopa, temveč zaradi pris(o)tnosti.

Več informacij o knjigi lahko najdete tukaj: <https://navdihni.me/usklajeni-navznoter-vidni-navzven/>

Iskrena hvala za pogovor.

5 P O U D A R K O V

- Trajne spremembe navzven se začnejo z notranjo usklajenostjo.
- Voditeljstvo nove zavesti je najprej vodenje sebe.
- Intuicija je zrela zaznava, ne impulz.
- Sistemi ustvarjajo ali rušijo pogoje za človečnost.
- Usklajeni navznoter, vidni navzven je povabilo na pot(ovanje), ne priročnik, kaj storiti v petih korakih 🙄.

In sights

Usklajeni navznoter, vidni navzven

Intuitivna moč vođenja
od sebe k drugim

mag. Natalie Cviki Postružnik
Mirela Smajić

Ko se intuicija, znanje in
srčnost združijo v moč
voditeljstva nove zavesti.

V hupnem svetu in
dvajm tempu, postaja
najdragocenejša veščina –
prisotnost.

Ta knjiga je zasnovana
za tiste, ki želijo voditi z
zavedanjem, delovati iz
usklajenosti in ustvarjati
spremembe, ki temeljijo
na notranji jasnosti.

Skozi preplet osebnih
zgodb, praktičnih primerov
iz coachinske prakse,
reflektivnih vprašanj in
ustvarjalnih vaj, vas avtorici
vodita od uvida do kreacije.

Voditeljstvo nove dobe
ni funkcija. Je način bivanja.

Zaslužite v koledarju
magistrskega
in izdano s Miro
2025

mag. Natalie Cviki Postružnik
Predavateljica, coachica,
mentorica in ustanoviteljica portala
Navzdol.me. Njena dela temeljijo
na intuitivnem pristopu, prisotnosti,
sočutju in globoki povezavi z naravo
in življenjem. Skozi leta je razvila
edinstven način coachinga, ki
preobrnja ljudi od prostaj navzven.

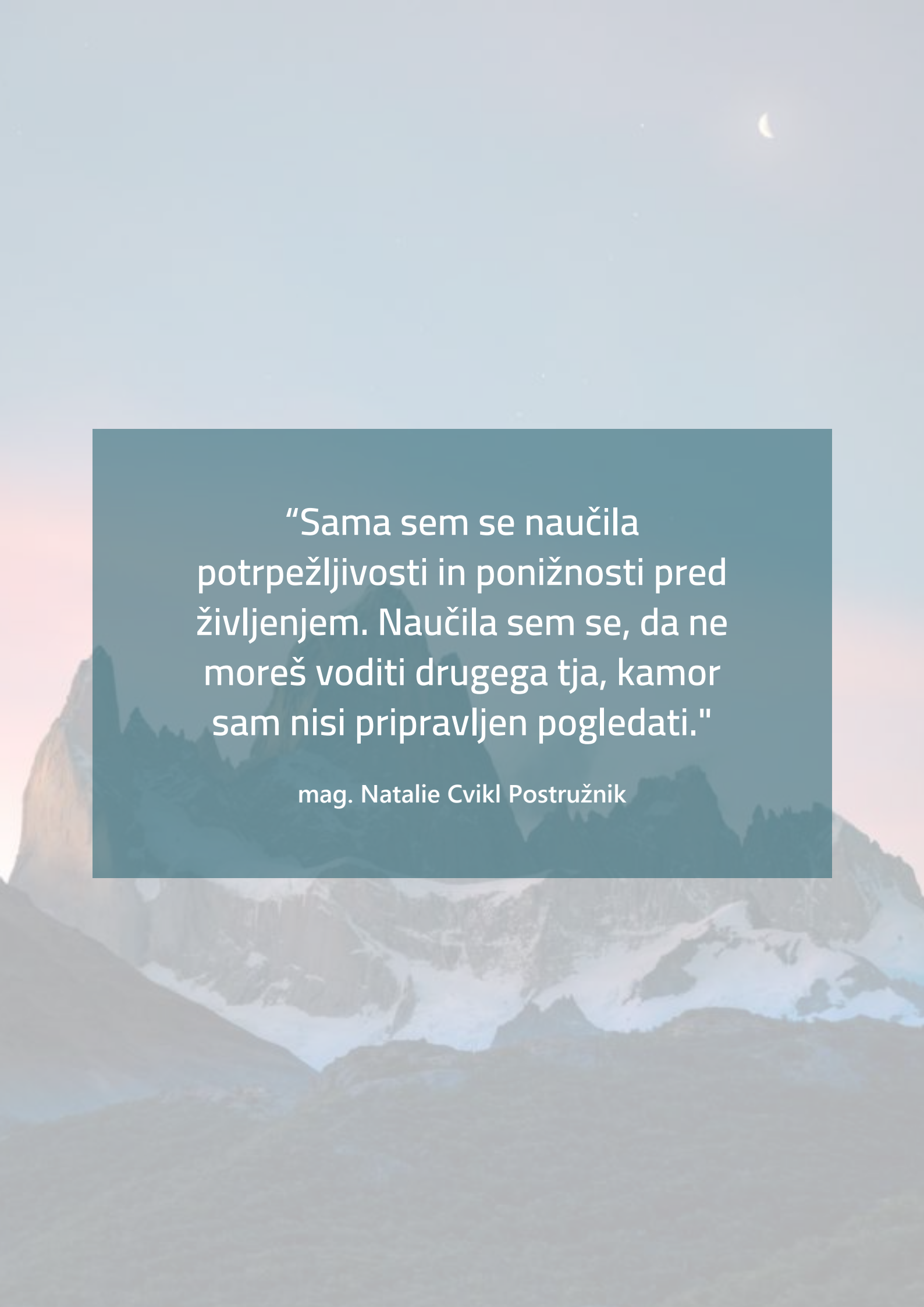

Mirela Smajić
Urednica, mentorica in
promotorka ljudi, ki zbirajo.
Z več kot 30-letnimi izkušnjami
v knjžnem svetu poudarja
ustvarjalnost, razumevanje in
prisrčnost kot osnove preobrnja.
Pomaga avtorjem, da izrazijo svojo
avtentično zgodbo in jo delijo s
svetom ter pustijo trajen pečat.

Skupaj ustvarjate prostor,
kjer voditeljstvo postane
pot nazaj k sebi.

Vodeni od znotraj. Vplivni navzven.
Knjiga za vse, ki želimo živeti srčno, zavestno
in ustvarjalno.

"Sama sem se naučila
potrpežljivosti in ponižnosti pred
življenjem. Naučila sem se, da ne
moreš voditi drugega tja, kamor
sam nisi pripravljen pogledati."

mag. Natalie Cvikl Postružnik

prof. ddr. Ana Vovk:

Živa zemlja, živ človek - ko prst postane ogledalo naše prihodnosti

Novinarka: mag. Anita Hrast

Če želimo prihodnjim generacijam pokazati pravo pot, moramo začeti pri temeljih – pri zemlji, po kateri hodimo. Prof. ddr. Ana Vovk v svoji novi knjigi *Živa zemlja – zdrava prihodnost* opozarja, da prst ni mrtva snov, temveč živ organizem, od katerega je odvisno naše preživetje. Z Učnim poligonom Dole in Akademijo celostne samooskrbe ne ostaja pri teoriji, temveč ponuja konkretne rešitve, kako z regenerativnim pristopom in deljenjem znanja obnoviti ne le zemljo, ampak tudi človeka.

Prof. ddr. Ana Vovk, ste članica inštituta IRDO in se že vrsto let ukvarjate s trajnostnostjo, sedaj pa ste izdali tudi knjigo *Živa zemlja – zdrava prihodnost*. Se nam lahko za začetek na kratko predstavite, kdo ste in kaj vse počnete?

Sem raziskovalka, pedagoginja in praktikinja na področju varstva okolja, ekoremediacij, trajnostnosti ter izobraževanja za trajnostni razvoj. Že vrsto let sodelujem z Inštitutom IRDO, ki ga izjemno cenim kot prostor povezovanja znanosti, gospodarstva in družbe na področju trajnostnosti, ter vodim Inštitut za promocijo varstva okolja, v okviru katerega deluje tudi Učni poligon Dole kot živ laboratorij dobrih praks.

Moje delo povezuje znanost, prakso in izobraževanje. Ukvarjam se z naravnimi rešitvami (NBS), varstvom tal, vode in

prof. ddr. Ana Vovk

biodiverzitete, s posebnim poudarkom na opraševalcih kot ključnem elementu prehranske varnosti. V ospredje postavljam reševanje aktualnih problemov človeštva, povezanih z degradacijo zemlje, pomanjkanjem vode in izgubo samooskrbe.

Na Učnem poligonu Dole v praksi dokazujemo, da je mogoče živeti in pridelovati hrano sonaravno, samooskrbno in trajnostno, z uporabo low cost, naravnih in lokalno prilagojenih rešitev. Ne gre zgolj za teorijo, temveč za konkretne, preizkušene pristope, ki kažejo, kako lahko posameznik, skupnost in družba dolgoročno sobivamo z naravo ter hkrati krepimo odpornost na podnebne in družbene izzive.

Zakaj ste napisali knjigo *Živa zemlja – zdrava prihodnost*?

Knjigo *Živa zemlja – zdrava prihodnost* sem napisala iz globoke potrebe, da

znanstvena spoznanja o tleh približam širši javnosti. Zemlja je temelj našega preživetja, vendar jo v sodobni družbi prepogosto obravnavamo zgolj kot substrat ali vir za izkoriščanje. V resnici so tla-zemlja živ, kompleksen sistem, od katerega so neposredno odvisni hrana, voda, zdravje ljudi in dolgoročni obstoj civilizacij.

Razlog za nastanek knjige je tudi zaskrbljujoče dejstvo, da zemlja oziroma rodovitna prst po vsem svetu izjemno hitro propada. Zgodovina nas uči, da so vse civilizacije temeljile na rodovitni zemlji – in da so številne tudi propadle, ko so jo izčrpale. Rodovitna zemlja je meja med življenjem in smrtjo, med blaginjo in propadom družb.

Prst-tla so moje osrednje raziskovalno področje, z njimi pa nisem povezana le strokovno, temveč tudi življenjsko. Živim v tesnem stiku z zemljo in vsak dan v praksi opazujem, kaj pomeni zdrava ali degradirana prst. Zato knjiga ni le teoretično delo, temveč preplet znanstvenih spoznanj, praktičnih izkušenj in konkretnih rešitev, ki posamezniku in skupnosti pomagajo razumeti, varovati in obnavljati zemljo kot osnovo zdrave prihodnosti.

Kaj je ključno sporočilo knjige in kakšna poglavja v njej najdemo?

Ključno sporočilo knjige *Živa zemlja* – zdrava prihodnost je, da brez zdrave zemlje ni zdrave hrane, brez zdrave hrane pa ni zdrave družbe. Zemlja je temelj prehranske varnosti, zdravja ljudi, biotske raznovrstnosti in dolgoročne trajnostnosti, zato njeno razumevanje in varovanje nista izbira, temveč nuja.

ekosistem. Bralca postopno vodi od osnovnega razumevanja tal kot živega sistema do konkretnih, praktičnih rešitev za trajnostno kmetovanje, samooskrbo in odgovorno ravnanje z zemljo. V uvodnih poglavjih je poudarjeno, da zemlja ni mrtva snov, temveč dinamičen preplet mineralov, organske snovi, mikroorganizmov, rastlin in živali. Posebna pozornost je namenjena procesom degradacije tal, izgubi rodovitnosti ter posledicam neustreznih kmetijskih praks, ki neposredno vplivajo na prehransko varnost in podnebne spremembe.

Osrednji del knjige se posveča strukturi in sestavi tal, vlogi organske snovi, mikroorganizmov in humusa ter razumevanju funkcij zemlje in kroženja hranil. Podrobno so predstavljeni naravni procesi rodovitnosti prsti, pomen ogljika v tleh ter možnosti izboljševanja zdravja tal z naravnimi, znanstveno utemeljenimi pristopi brez prekomerne uporabe umetnih gnojil.

Pomemben vsebinski sklop je namenjen zdravju zemlje in regenerativnim pristopom, vključno s kmetijstvom brez oranja, ohranjanjem talne strukture, ogljičnimi gredami ter primeri dobrih praks iz Slovenije in tujine. Knjiga poudarja, da je zemlja naš zaveznik pri soočanju s podnebnimi spremembami.

Posebna poglavja so namenjena skupnostnim vrtovom kot prostorom povezovanja, učenja in krepitve samooskrbe ter sodobnim trajnostnim pristopom k pridelavi hrane, kot so ekološko kmetijstvo, agroekologija, regenerativno kmetijstvo, permakultura, agrogozdarstvo in biodinamika.

Knjiga celostno obravnava zemljo kot živ

Praktični del knjige ponuja konkretne

rešitve za samooskrbo, vrtnarjenje v majhnih in urbanih prostorih, uporabo komposta ter vsakodnevne low cost pristope, ki jih lahko posameznik takoj uporabi v praksi. Zaključni del je posvečen zdravilnim rastlinam in njihovemu pomenu za zdravje ljudi ter se zaključi z jasnim pozivom k odgovornemu in spoštljivemu odnosu do zemlje kot temelja zdrave prihodnosti za naslednje generacije.

V knjigi predstavljate osnovno razumevanje tal kot živega organizma – kaj nam zemlja sporoča?

Zemlja nam svoje stanje sporoča skozi strukturo, rodovitnost, vonj, barvo in biotsko raznovrstnost. Vse to so znaki njenega zdravja. Če je prst zbita, osiromašena in brez življenja, je to jasen odraz neustreznega ravnanja človeka. Če pa je rahla, bogata s humusom in polna raznolikih organizmov, nam sporoča, da smo z njo v ravnovesju.

V knjigi izpostavljam, da je živa zemlja telo in organizem, ki diha, živi in deluje. V njej potekajo neprekinjeni biološki, kemijski in fizikalni procesi, ki omogočajo življenje na Zemlji. Človek je od samega nastanka civilizacije tesno povezan z zemljo – od nje je bil vedno odvisen za hrano, vodo, zavetje in zdravje. Ta povezava ni le zgodovinska, temveč eksistenčna.

Zemlja-prst je zato ogledalo našega odnosa do narave in do nas samih. Ko skrbimo za zemljo, v resnici skrbimo za lastno prihodnost. Razumevanje zemlje kot živega organizma nas uči spoštovanja, potrpežljivosti in odgovornosti ter nas vrača k temeljnemu zavedanju, da smo del naravnega sistema, ne pa njegovi gospodarji.

Podajate praktične rešitve za trajnostno kmetovanje, samooskrbo in odgovorno ravnanje z zemljo. Kaj so na tem področju dandanes največji problemi in kje vidite rešitve vi?

Največji problemi na področju kmetovanja in ravnanja z zemljo izvirajo iz dejstva, da je kmetijstvo v veliki meri postalo industrija. Odmaknilo se je od naravnih procesov, lokalnih razmer in znanja ter se podredilo trgu, intenzifikaciji in kratkoročnim ekonomskim interesom. Posledice tega so obsežna uporaba kemikalij, strupov in hormonov, degradacija tal, izguba rodovitnosti ter vse večja odvisnost ljudi od globaliziranih prehranskih sistemov.

Zemlja pri tem ni več razumljena kot živ organizem, temveč kot proizvodno sredstvo, kar vodi v dolgoročno uničevanje osnov za pridelavo hrane. Hkrati izgubljam lokalno znanje, medgeneracijski prenos izkušenj in stik z naravo, ki je bil nekoč temelj kmetovanja. Rešitve vidim v regenerativnih pristopih, ohranitveni obdelavi tal, zmanjševanju posegov v prst, lokalni samooskrbi ter tesnem povezovanju znanosti in prakse. Ključen pa je predvsem dvig zavesti ljudi, ki se sicer dogaja počasi, a je nujen. Dokler človeštvo ne bo razumelo pomena žive, zdrave hrane in bo posegalo po poceni, kemizirani prehrani, bo globalizacija še naprej služila na račun zdravja ljudi, zemlje in okolja. Dvig zavesti pa ljudi opolnomoča – omogoča jim, da prevzamejo odgovornost, obnovijo odnos do zemlje in začnejo preoblikovati svoje življenje v smeri trajnostnih skupnosti, ki temeljijo na sodelovanju, lokalnih virih in spoštovanju naravnih procesov. Prav v tem vidim največji potencial za resnične in dolgoročne spremembe.

Kako pomembna je zdrava zemlja? Bi tukaj lahko naredili analogijo na človeka kot sistem – če je telo in duh zdrav, bo človek zdrav? Bi lahko rekli: živa zemlja, živa hrana, živ človek?

Ta analogija je zelo ustrezna. Tako kot človek so tudi tla kompleksen, živ sistem, v katerem mora vladati ravnovesje. Če so tla zdrava, živa in biotsko raznolika, proizvajajo hranilno bogato, vitalno hrano, ki neposredno podpira zdravje ljudi. Lahko bi rekli: živa zemlja ustvarja živo hrano, ta pa omogoča vitalnega in zdravega človeka.

Nikoli doslej se ni toliko govorilo o pomenu zdrave hrane, kot se danes. Zdrava hrana postaja vrednota, vendar pa samo zanimanje ni dovolj – ključno je razumevanje, kaj zdrava hrana sploh je. To zahteva znanje, zavedanje in kritičen odnos do sodobnih prehranskih vzorcev. Potreben je jasen odmik od močno procesirane, konzervirane in vnaprej termično obdelane hrane, ki je sicer priročna, a pogosto osiromašena življenja. Prav zato je lastna samooskrba izjemno pomembna. Ne gre le za pridelavo hrane, temveč za ponovno vzpostavitev odnosa z zemljo, z rastlinami in z lastnim telesom. Ko vemo, od kod hrana prihaja in kako je bila pridelana, se spreminja tudi naš odnos do prehrane in zdravja.

Ob tem pa je pomembno poudariti, da zdravje ni zgolj posledica hrane. Človekovo zdravje je rezultat notranjega ravnovesja med telesom, čustvi, umom in duhom. Če te pretočnosti in ravnovesja ni, tudi najbolj kakovostna hrana ne more v celoti opraviti svoje vloge. Tako kot pri zemlji tudi pri človeku velja: le celosten, uravnotežen sistem lahko dolgoročno deluje zdravo.

Kaj priporočate, kako naj dandanes kmetujemo, da bomo čim bolj samooskrbni in trajnostni?

Priporočam sonaravne in regenerativne pristope kmetovanja, kot so kolobarjenje, uporaba komposta, zmanjševanje ali opuščanje oranja, vključevanje lokalnih in avtohtonih sort ter sodelovanje v lokalnih prehranskih verigah. Ključno je tudi opazovanje narave in prilagajanje lokalnim razmeram, saj univerzalnih rešitev ni – trajnostnost vedno izhaja iz prostora, v katerem živimo.

Ob tem je treba biti realen. Popolna, celostna samooskrba danes ni več mogoča, saj je v Sloveniji na prebivalca premalo kmetijskih površin, da bi lahko vsak posameznik ali družina pridelala vso potrebno hrano. Vendar to ne pomeni, da samooskrba nima smisla. Tudi na majhnih površinah lahko pridelamo del vitalne, žive hrane, ki ima izjemno vrednost in pogosto deluje kot zdravilo – kot je že pred več kot dva tisoč leti poudaril Hipokrat, da naj bo hrana naše zdravilo.

Pomembno je tudi zavedanje, da ni nujno, da si vse pridelamo sami. Trajnostna samooskrba temelji tudi na sodelovanju, izmenjavi in zaupanju. Hrano lahko izmenjamo v lokalnem okolju ali pa jo kupimo neposredno od pridelovalcev, ki pridelujejo naravno in odgovorno. Takšen pristop krepi lokalno skupnost, zmanjšuje okoljski odtis in ponovno vzpostavlja odnos med pridelovalcem, zemljo in potrošnikom.

Kaj pa tisti, ki imamo samo vrt? Kaj lahko naredimo? Kako naj zgradimo skupnostne vrtove?

Vsak vrt, ne glede na velikost, je lahko izjemen prostor in pomemben del

samooskrbe. Že z majhnimi koraki lahko veliko naredimo: opustimo uporabo pesticidov in umetnih gnojil, skrbimo za rodovitnost tal z organsko snovjo, kompostom in zastirko ter ohranjamo biotsko pestrost z raznolikostjo rastlin, cvetlicami za opraševalce in naravnimi robovi vrta.

Skupnostni vrtovi so danes v porastu, saj ljudje vse bolj prepoznajo njihov pomen – ne le za pridelavo hrane, temveč tudi za povezovanje, učenje in krepitev lokalnih skupnosti. V praksi se pogosto izkaže, da do najete ali začasno uporabljene zemlje ni težko priti, zlasti v urbanih in primestnih okoljih, kjer občine in lastniki prepoznajo družbeno vrednost takšnih pobud.

Pomembno je poudariti, da je danes na voljo veliko izobraževanj in ogromno dostopnega znanja – od delavnic in tečajev do priročnikov in spletnih vsebin. Hkrati se razvijajo inovativni pristopi pridelave hrane na majhnih površinah, ki so zelo učinkoviti, kot so visoke in dvignjene grede, gojenje brez prekopavanja, vertikalni vrtovi in kombiniranje rastlin. Takšni sistemi dokazujejo, da velikost prostora ni omejitev, če je prisotno znanje in spoštovanje naravnih procesov.

Skupnostne vrtove gradimo na zaupanju, sodelovanju, izmenjavi znanja in skupni skrbi za prostor. Ko vrt postane prostor srečevanja in učenja, preseže zgolj pridelavo hrane in postane pomemben socialni, izobraževalni in okoljski element skupnosti.

Kje in kako se lahko naučimo odgovornega ravnanja z zemljo? Kaj nam vi priporočate? Se lahko udeležimo kakšnih vaših tečajev in kje?

Učenje odgovornega ravnanja z zemljo se

začne pri opazovanju narave – pri razumevanju naravnih procesov, ritmov in odzivov zemlje na naše posege. Nadaljuje pa se z izobraževanjem, ki mora biti povezano s prakso, ne le s teorijo. Ključno je, da znanje ne ostaja abstraktno, temveč da ga znamo uporabiti v vsakdanjem življenju, na vrtu, kmetiji ali v skupnosti.

Na Učnem poligonu Dole izvajamo delavnice, tečaje in izobraževanja za šole, kmete, strokovno javnost in širšo populacijo. Gre za prostor, kjer se znanstvena spoznanja preizkušajo v praksi in kjer udeleženci skozi izkustveno učenje razumejo, kaj pomeni zdrava zemlja, trajnostno kmetovanje in samooskrba.

Posebno vlogo ima tudi Akademija celostne samooskrbe, ki je namenjena poglobljenemu učenju o samooskrbi, trajnostnosti in celostnem odnosu do narave. Akademija povezuje znanja o tleh, hrani, vodi, zdravju in skupnostih ter posameznikom omogoča, da postopno razvijajo kompetence za bolj samostojno, odgovorno in trajnostno življenje.

Priporočam, da se ljudje vključujejo v takšne oblike učenja, kjer se znanje gradi postopno, v dialogu z naravo in v skupnosti. Le tako lahko razvijemo razumevanje in spoštovanje zemlje, ki ga sodobna družba nujno potrebuje.

Kako bi s systemskega vidika ocenili sodobne pristope k pridelavi hrane? So lahko bolj trajnostni, kot jih imamo danes?

S sodobnega systemskega vidika so pristopi k pridelavi hrane še vedno pretežno usmerjeni v količino, učinkovitost in tržno konkurenčnost, pogosto na račun kakovosti hrane, zdravja tal in dolgoročne vzdržnosti.

Takšni sistemi so linearni, energetsko potratni in odmaknjeni od naravnih procesov.

Dodatno se vse bolj krepi digitalizacija kmetijstva, ki sicer prinaša določene tehnične izboljšave, vendar pogosto ne temelji na odnosu človeka z zemljo. Če digitalna orodja niso podprta z razumevanjem tal kot živega sistema, lahko še poglobijo odtujenost med pridelovalcem in naravo ter utrujejo industrijski model kmetovanja.

V Sloveniji se sicer krepi zanimanje za naravno, ekološko in permakulturno pridelavo hrane, vendar še nimamo dovolj velike kritične mase ljudi – tako potrošnikov kot pridelovalcev – ki bi takšne pristope sistemsko podprla. Zavedanje raste, a spremembe so počasne, saj so prehranski sistemi močno vpeti v obstoječe ekonomske in politične strukture.

Pomemben izziv so tudi finančne spodbude in subvencije, ki so pogosto razdeljene na način, ki ne podpira dolgoročne trajnostnosti, varovanja tal in naravnih procesov, temveč ohranja obstoječe, manj trajnostne modele pridelave. To zavira prehod v bolj sonaravne sisteme.

Sodobni prehranski sistemi bi lahko postali bistveno bolj trajnostni, če bi temeljili na krožnem gospodarstvu, lokalni samooskrbi, varovanju tal, vključevanju naravnih procesov in predvsem na ponovni vzpostavitvi odnosa med človekom, zemljo in hrano. Brez tega systemskega premika trajnost ostaja zgolj deklarativni cilj, ne pa dejanska praksa.

Kako se lahko povežemo z vami, kje vas najdemo?

Z menoj se lahko povežete na več načinov. Dosegljiva sem preko Inštituta za promocijo varstva okolja ter na Učnem poligonu Dole, kjer redno izvajamo izobraževalne aktivnosti, delavnice in dogodke.

Aktualna dogajanja, terenske aktivnosti in razmisleke sproti objavljam tudi na Facebooku, na profilu Ana Vovk. V kratkem bo dokončana nova spletna stran Inštituta za promocijo varstva okolja (<https://ipvo.net>), kjer bodo zbrane informacije o programih, izobraževanjih ter objavljeni rezultati raziskovalnega in strokovnega dela.

Za neposreden stik pa je še vedno najbolj zanesljiv osebni pristop – dosegljiva sem preko elektronske pošte anavovk@gmail.com ali prek zasebnega sporočila na Facebooku.

Kje lahko kupimo knjigo Živa zemlja – zdrava prihodnost in koliko stane?

Knjigo Živa zemlja – zdrava prihodnost je mogoče kupiti preko mene ter na dogodkih, delavnicah in izobraževanjih, ki jih izvajam.

Za naročilo mi lahko pišete neposredno na elektronski naslov anavovk@gmail.com. Cena knjige je 19,90 EUR, dodatno se obračuna še poštnina. Knjiga je cenovno dostopna z namenom, da znanje o zemlji, samooskrbi in trajnostnosti doseže čim širši krog ljudi.

Kaj naj storimo, da bomo živeli bolj trajnostno?

Začnimo pri sebi – z odgovornimi odločitvami, spoštovanjem narave,

podporo lokalni pridelavi in stalnim učenjem. Majhni koraki posameznikov se seštevajo in skupaj ustvarjajo velike spremembe. Trajnostnost se ne začne pri sistemih, temveč pri vsakdanjih izbirah vsakega izmed nas.

Veliko ljudi se danes sprašuje, kako živeti čim dlje, vendar je pri tem ključno vprašanje, kako živeti kakovostno in vitalno. Samo število let brez zdravja, energije in notranjega ravnovesja ne pomeni veliko. Prav tukaj postane trajnostnost izjemno pomembna – ne le kot okoljski, temveč tudi kot življenjski koncept. Trajnosten način življenja omogoča vitalnost, odpornost in dolgoročno dobrobit človeka.

Skrb za telo in dušo, za notranje ravnovesje med čustvi, umom in duhom, je neločljivo povezana z načinom, kako ravnamo z naravo in kako se prehranjujemo. Zdrava, živa hrana, pridelana v zdravih tleh, podpira ne le fizično zdravje, temveč tudi splošno dobro počutje. Ko vzpostavimo ravnovesje znotraj sebe in v odnosu do okolja, ustvarjamo temelje za resnično trajnostno življenje – takšno, ki ni usmerjeno zgolj v preživetje, temveč v polno, zavestno in vitalno bivanje.

Bi nam še kaj sporočili za konec, kar vas morda nismo vprašali?

Za konec bi rada poudarila, da letos mineva že 15 let aktivnega delovanja Učni poligon Dole kot učnega poligona za samooskrbo. V tem času smo izvedli številna vodenja, delavnice, izobraževanja in praktične prikaze ter v praksi dokazovali, da so sonaravni, trajnostni in samooskrbni pristopi mogoči in učinkoviti. To obdobje razumem kot pomembno učno pot – ne le zame, temveč tudi za

številne posameznike, skupine in skupnosti, ki so se skozi leta povezovale z našim delom. S tem letom pa svoje delovanje nadgrajujem z uvajanjem servitizacije v kmetijstvu in samooskrbi. Vključena sem v nacionalni projekt, ki se ukvaja s širšimi vidiki servitizacije. Servitizacija v kmetijstvu pomeni prehod od klasičnega razumevanja pridelave kot zgolj proizvodnje hrane k modelu, kjer znanje, procesi, izkušnje in podpora postanejo storitev. Tako bom teorijo servitizacije udejanjila v praksi in ljudem omogočila razumevanje pomembnosti storitev in delitev, izposoje in inovacij v praksi. Preko Akademije celostne samooskrbe že poteka povezovanje skupnosti, prenos znanja, mentorstvo, podpora pri vzpostavljanju samooskrbnih sistemov, skupnostnih vrtov in lokalnih prehranskih verig ter spremljanje procesov na terenu. Servitizacija pa dodatno omogoča, da ljudje niso prepuščeni sami sebi, temveč imajo dostop do znanja, izkušenj in podpore, ki jih opolnomočijo za trajnostno preobrazbo načina življenja. Na ta način nadgrajujem svoje dosedanje delo in še bolj poudarjam pomen izmenjave, sodelovanja, skupnosti in celostnega pristopa, pri čemer imajo korist tako družba kot posamezniki. Verjamem, da je prihodnost vitalne dolgoživosti v povezovanju, izobraževanju, sodelovanju z naravo in v povezanosti, ki jo izpostavimo sami s seboj, da dosežemo lastno samouresničitev. Tudi to so vsebine Akademije celostne samooskrbe. Na zapisani web strani Inštituta za promocijo varstva okolja so tudi predstavljene vsebine izobraževanja in praktičnega dela. Hvala, mag. Anita Hrast, da lahko z vami delim te misli.

Iskrene čestitke ob izidu knjige in ob 15-letnici vašega delovanja v okviru Učnega poligona Dole. In hvala za odgovore.

Povzetek knjige Živa zemlja – zdrava prihodnost

Knjiga Živa zemlja – zdrava prihodnost celostno in poglobljeno obravnava zemljo kot živ ekosistem, ki je temelj prehranske varnosti, zdravja ljudi, biotske raznovrstnosti in trajnostne prihodnosti. Bralca postopno vodi od osnovnega razumevanja tal kot živega sistema do konkretnih, praktičnih rešitev za trajnostno kmetovanje, samooskrbo in odgovorno ravnanje z zemljo.

V uvodnih poglavjih knjiga bralca povabi k ponovnemu stiku z zemljo, pri čemer poudarja, da zemlja ni mrtva snov, temveč dinamičen preplet mineralov, organskih snovi, mikroorganizmov, rastlin in živali. Poseben poudarek je namenjen razumevanju procesov degradacije tal, izgube rodovitnosti ter posledicam neustreznih kmetijskih praks. Avtorica opozarja, da je skrb za zemljo ključna naloga sodobne družbe, saj je neposredno povezana s prehransko varnostjo in podnebnimi spremembami.

Osrednji del knjige je namenjen strukturi in sestavi tal. Bralec spozna vlogo organske snovi, talnih organizmov, zlasti bakterij in drugih mikroorganizmov, ter pomen humusa za rodovitnost prsti. Posebej so obravnavane funkcije zemlje, kroženje hranil, pomen pravilnega kompostiranja ter obnavljanje organske snovi v tleh. Ta poglavja vzpostavljajo znanstveno podlago za razumevanje, zakaj so tla temelj trajnostne pridelave hrane.

Pomemben vsebinski sklop je posvečen rodovitnosti prsti kot temelju trajnostne pridelave hrane. Obravnavani so naravni procesi kroženja ogljika, pomen aktivnega oglja v tleh, prepoznavanje pomanjkanja hranil ter vloga talnih organizmov pri

zagotavljanju dostopnosti hranil rastlinam. Knjiga ponuja jasna pojasnila, kako lahko z naravnimi pristopi izboljšamo zdravje tal brez prekomerne uporabe umetnih gnojil.

V nadaljevanju se knjiga osredotoča na zdravje zemlje oziroma prsti. Predstavljeni so sistemi kmetovanja brez obdelave tal, pomen ogljične grede, naravni viri za izboljšanje rodovitnosti ter posledice škodljivih kmetijskih praks. Poseben poudarek je namenjen regenerativnim pristopom, ki zemljo ne izčrpavajo, temveč jo postopno obnavljajo.

Pomemben tematski sklop je namenjen kmetijstvu brez oranja. Bralec spozna, kako prekopavanje vpliva na življenje pod zemljo, zakaj je zemlja zaveznik v boju proti podnebnim spremembam ter kako so sodobni trendi trajnostne pridelave povezani z ohranjanjem talne strukture. Predstavljeni so konkretni primeri dobrih praks iz Slovenije in tujine ter celosten pogled na izboljšanje zdravja zemlje.

Posebno poglavje je namenjeno skupnostnim vrtovom, ki jih knjiga predstavi kot prostor povezovanja, učenja, prehranske varnosti in ekologije. Opisani so koraki za začetek lastnega vrta, načrtovanje prostora, izbor rastlin, regenerativni pristopi ter pomen skupnostnega delovanja. Skupnostni vrtovi so predstavljeni kot pomemben družbeni in okoljski dejavnik.

V nadaljevanju knjiga predstavi sodobne trajnostne pristope k pridelavi hrane, vključno z ekološkim kmetijstvom, agroekologijo, regenerativnim

kmetijstvom, permakulturo, agrozozdarstvom in biodinamičnim kmetijstvom. Ti pristopi so predstavljeni kot znanstveno utemeljene in praktično preverjene alternative konvencionalnim sistemom.

V praktičnem delu knjige so bralcu ponujene konkretne rešitve za samooskrbo, kot so izdelava različnih vrst gred, vrtnarjenje v majhnih prostorih, uporaba komposta ter pametne rešitve za urbano in domače okolje. Ta poglavja so posebej uporabna za posameznike, ki želijo v praksi izboljšati stik z zemljo.

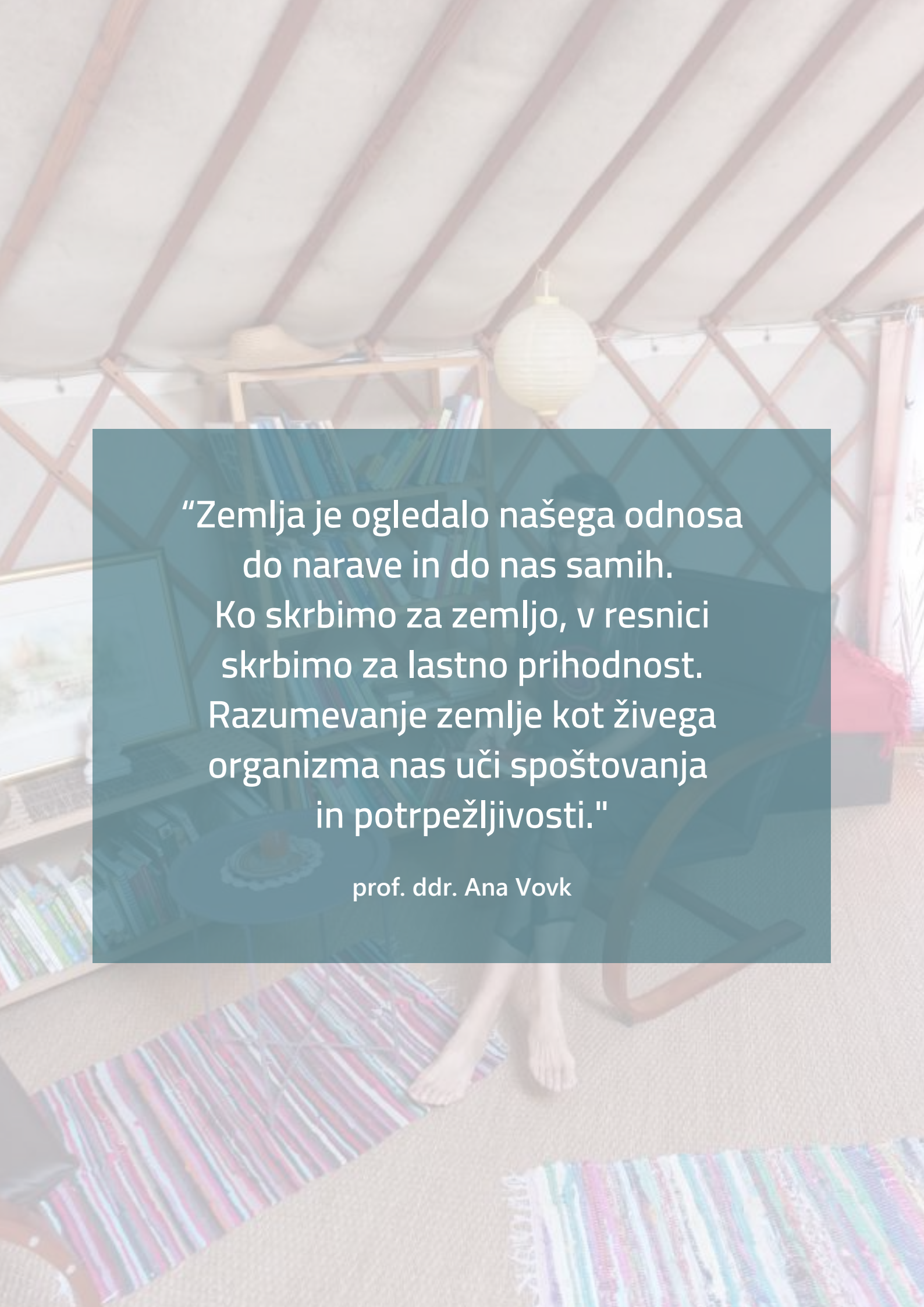
Zaključni del knjige je posvečen zdravilnim rastlinam, njihovemu pomenu za zdravje ljudi, ekološki vlogi ter uporabi v domači lekarni. Knjiga se zaključuje s poudarkom na pomenu ohranjanja zemlje za prihodnje generacije in vabi bralca k odgovornemu, spoštljivemu odnosu do tal kot temelja življenja.

Foto: ddr. Ana Volk, osebni arhiv

VSEBINA	
1. ZAKLADNOSTI – Zdravilne rastline 1.1. Zdravilne rastline v domači lekarni 1.2. Zdravilne rastline v vrtnarstvu 1.3. Zdravilne rastline v permakulturi 1.4. Zdravilne rastline v agrozozdarstvu 1.5. Zdravilne rastline v biodinamičnem kmetijstvu 1.6. Zdravilne rastline v permakulturi 1.7. Zdravilne rastline v agrozozdarstvu 1.8. Zdravilne rastline v biodinamičnem kmetijstvu 1.9. Zdravilne rastline v permakulturi 1.10. Zdravilne rastline v agrozozdarstvu 1.11. Zdravilne rastline v biodinamičnem kmetijstvu 1.12. Zdravilne rastline v permakulturi 1.13. Zdravilne rastline v agrozozdarstvu 1.14. Zdravilne rastline v biodinamičnem kmetijstvu 1.15. Zdravilne rastline v permakulturi 1.16. Zdravilne rastline v agrozozdarstvu 1.17. Zdravilne rastline v biodinamičnem kmetijstvu 1.18. Zdravilne rastline v permakulturi 1.19. Zdravilne rastline v agrozozdarstvu 1.20. Zdravilne rastline v biodinamičnem kmetijstvu	1.1. Zdravilne rastline v domači lekarni 1.2. Zdravilne rastline v vrtnarstvu 1.3. Zdravilne rastline v permakulturi 1.4. Zdravilne rastline v agrozozdarstvu 1.5. Zdravilne rastline v biodinamičnem kmetijstvu 1.6. Zdravilne rastline v permakulturi 1.7. Zdravilne rastline v agrozozdarstvu 1.8. Zdravilne rastline v biodinamičnem kmetijstvu 1.9. Zdravilne rastline v permakulturi 1.10. Zdravilne rastline v agrozozdarstvu 1.11. Zdravilne rastline v biodinamičnem kmetijstvu 1.12. Zdravilne rastline v permakulturi 1.13. Zdravilne rastline v agrozozdarstvu 1.14. Zdravilne rastline v biodinamičnem kmetijstvu 1.15. Zdravilne rastline v permakulturi 1.16. Zdravilne rastline v agrozozdarstvu 1.17. Zdravilne rastline v biodinamičnem kmetijstvu 1.18. Zdravilne rastline v permakulturi 1.19. Zdravilne rastline v agrozozdarstvu 1.20. Zdravilne rastline v biodinamičnem kmetijstvu

2. ZAKLADNOSTI – Zdravilne rastline 2.1. Zdravilne rastline v domači lekarni 2.2. Zdravilne rastline v vrtnarstvu 2.3. Zdravilne rastline v permakulturi 2.4. Zdravilne rastline v agrozozdarstvu 2.5. Zdravilne rastline v biodinamičnem kmetijstvu 2.6. Zdravilne rastline v permakulturi 2.7. Zdravilne rastline v agrozozdarstvu 2.8. Zdravilne rastline v biodinamičnem kmetijstvu 2.9. Zdravilne rastline v permakulturi 2.10. Zdravilne rastline v agrozozdarstvu 2.11. Zdravilne rastline v biodinamičnem kmetijstvu 2.12. Zdravilne rastline v permakulturi 2.13. Zdravilne rastline v agrozozdarstvu 2.14. Zdravilne rastline v biodinamičnem kmetijstvu 2.15. Zdravilne rastline v permakulturi 2.16. Zdravilne rastline v agrozozdarstvu 2.17. Zdravilne rastline v biodinamičnem kmetijstvu 2.18. Zdravilne rastline v permakulturi 2.19. Zdravilne rastline v agrozozdarstvu 2.20. Zdravilne rastline v biodinamičnem kmetijstvu	2.1. Zdravilne rastline v domači lekarni 2.2. Zdravilne rastline v vrtnarstvu 2.3. Zdravilne rastline v permakulturi 2.4. Zdravilne rastline v agrozozdarstvu 2.5. Zdravilne rastline v biodinamičnem kmetijstvu 2.6. Zdravilne rastline v permakulturi 2.7. Zdravilne rastline v agrozozdarstvu 2.8. Zdravilne rastline v biodinamičnem kmetijstvu 2.9. Zdravilne rastline v permakulturi 2.10. Zdravilne rastline v agrozozdarstvu 2.11. Zdravilne rastline v biodinamičnem kmetijstvu 2.12. Zdravilne rastline v permakulturi 2.13. Zdravilne rastline v agrozozdarstvu 2.14. Zdravilne rastline v biodinamičnem kmetijstvu 2.15. Zdravilne rastline v permakulturi 2.16. Zdravilne rastline v agrozozdarstvu 2.17. Zdravilne rastline v biodinamičnem kmetijstvu 2.18. Zdravilne rastline v permakulturi 2.19. Zdravilne rastline v agrozozdarstvu 2.20. Zdravilne rastline v biodinamičnem kmetijstvu
--	--

A person is sitting in a wooden rocking chair in a room with a vaulted wooden ceiling. A bookshelf filled with books is visible in the background, and a white paper lantern hangs from the ceiling. The person's legs are visible, and they are wearing colorful striped socks. The text is overlaid on a semi-transparent dark teal rectangle.

“Zemlja je ogledalo našega odnosa
do narave in do nas samih.
Ko skrbimo za zemljo, v resnici
skrbimo za lastno prihodnost.
Razumevanje zemlje kot živega
organizma nas uči spoštovanja
in potrpežljivosti.”

prof. ddr. Ana Vovk

Tomas Svoboda: Ko umetna inteligenca »očisti« pot - od kljukanja obrazcev nazaj k pravemu vplivu

Novinarka: mag. Anita Hrast

Misel Nejca Zaplotnika nas poziva, da drugim pomagamo iskati pot, namesto da opazujemo njihove napake. Tomas Svoboda (Sustainova) to počne v korporativnem svetu, kjer opaza »utrujenost od skladnosti«. Podjetja se v želji po trajnosti pogosto izgubijo v gozdu regulativ in poročil. V intervjuju Tomas razkriva, kako lahko z naprednimi orodji in umetno inteligenco (kot sta ComplyOne in Vicky) s pleč zaposlenih snamemo birokratsko breme. S tem jim omogočimo, da se nehalo ukvarjati zgolj s »kljukanjem kvadratkov« in znova stopijo na pot ustvarjanja resnične vrednosti.

Intervju objavljamo v angleškem jeziku, v katerem smo prejeli odgovore.

Tomas Svoboda, you are person, developing sustainability internationally for several years already. Can you shortly introduce yourself?

Certainly. I am an entrepreneur and investor in the field of sustainability, where I work internationally for more than a decade in 3 continents (for now). My main goal is to help organizations align their strategies with sustainability principles and long-term value creation. My background combines business strategy, sustainability, and communication, and over the years, I've supported companies, institutions, and leaders in embedding sustainability into

Tomas Svoboda

their core operations and decision-making. My focus is on practical, impact-driven approaches that connect environmental and social responsibility with business performance.

Building new conscious leaders and helping the old thinking of "profit only" transform into conscious entrepreneurship, where profit meets impact is what I am passionate about.

Last year, when IRDO celebrated its 20'th anniversary, you've been collaborating with us at round table on ESG topic and presented film Beyond Zero. What was your impression of the event and what happened within one year after November 2024?

Well people of Slovenia are very nice and friendly people, so I had a great time with you all. I liked the interactions and how you guys are eager to not just discuss

the topic, but want to make a real impact. And the city of Ljubljana is beautiful! You really take care of the environment. I had a blast when I was in Krajnska Gora!

Since the event happened, I stayed in touch with most of the speakers and we have regular calls. I look forward to seeing them again the next time I will be in Slovenia.

You and your colleagues have developed several services and products to help businesses to develop and implement their ESG actions in practice. Can you explain what is now trend and how you support companies?

Yes, despite market fluctuations and political noise around ESG, sustainability continues to be a long-term trend. Even with all the recent legislative changes, we don't see companies walking away from meaningful sustainability work. Quite the opposite – many are doubling down. That's the encouraging part.

What we do see, however, is growing fatigue. Companies are under pressure from rapidly evolving regulations, reporting obligations, and shifting stakeholder expectations. Most want to go beyond compliance and make a real impact – but they often lack the internal capacity to manage it all. The volume and pace of change is simply overwhelming, and in that environment, compliance inevitably becomes the first priority.

That's where our focus comes in. We support companies by making ESG compliance smarter and more efficient. With our automated tools like ComplyOne and Vicky, we help them significantly reduce the time and cost typically spent on regulatory work – often saving tens

or even hundreds of thousands of euros, and cutting administrative workload by up to 95%.

This frees up valuable internal capacity. It allows teams to shift their focus from just “ticking boxes” to building resilience, creating impact, and integrating sustainability more meaningfully into their strategy and culture. Our goal is to turn ESG from a burden into an opportunity – something that adds value rather than drains it.

What is Comply One - central system for effective management of ESG legislation? Who can use it and how?

ComplyOne is primarily designed for mid-size-to-large companies and multinational groups. It works as a shared workspace for ESG and sustainability teams, but today we also see strong usage from compliance teams, legal departments, and product or quality managers.

What makes ComplyOne different is that it doesn't work only with the “obvious” ESG laws like EUDR, PPWR, or CBAM. It covers the whole production and administrative reality of a company – more than 500 general and sector-specific EU and local laws that are structured, mapped, and linked together. The core value is instant applicability analysis. Based on our scoring system, ComplyOne helps companies understand which laws matter, prioritize them, and break them down into individual obligations – all stored in an audit-ready compliance register. On top of that, companies get real-time legislative updates and one structured place where all relevant legislation finally makes sense.

We built ComplyOne alongside with corporations feedback, who struggled with their current obsolete internal systems and platforms.

What are benefits of using this tool?

ComplyOne is built for internal teams that need continuous, audit-ready sustainability compliance across multiple countries. It creates a single source of truth for legislation, translates laws into clear and actionable obligations, and provides instant answers with built-in AI – without replacing expert logic.

At the same time, it significantly reduces dependency on external consultants. Companies get predictable costs, lower compliance risk, and a solution that scales across business units and jurisdictions. In short, ComplyOne turns complex regulation into a manageable, transparent, and controllable process.

How you assure, that AI is not misleading users within Comly One tool?

Verification and a closed database – that's absolutely key for us, both in ComplyOne and in Vicky. ComplyOne itself is built mainly on sophisticated, proven systems and algorithms developed by legal experts, not on "guessing AI".

We use AI in many supporting ways: some agents monitor legislative changes, others help keep the database continuously updated, and some handle repetitive robotic tasks. That's where the big time and cost savings come from.

But the legal logic, obligation structures, and applicability assessments are expert-designed and heavily verified. Every

output goes through a validation system. The goal is not legal advice, but maximum accuracy in requirements – and in that sense, the system is designed to be more precise and consistent than even the best human lawyer.

The other tool you have is Vicky. Can you explain, how AI legislative assistant can help companies? Who is using this toll already and where?

Vicky is built a bit differently. She is an integrated part of ComplyOne, but also works as a standalone product. All type of companies, consultants, and auditors use her a lot.

The idea is simple: imagine all the legislative documents you know – and many you don't. Vicky has them all in her closed, verified library. She doesn't search the internet like classic LLMs, and she doesn't hallucinate. She works only with official legislative PDFs and delivers answers in seconds, with full traceability.

You can ask her what an upcoming regulation is about, whether your situation falls under an exception, how to comply, or how your company relates to specific topics like water, chemicals, or waste legislation. She's used daily for many different questions, across many industries.

Can you explain, why someone should use Vicky – you mentioned Czech company Kofola, who is owner of Slovenian brand Radenska too. What are their experiences with using your tools?

Their feedback was actually very honest and practical. They said: "EUDR is a pain, but it can be managed even without software. Either you use Vicky, or you

have someone who monitors and studies all the legislation.”

And that really says everything. In practice, Vicky is like hiring another full-time legal expert — with minimal cost, working 24/7, and without going on maternity leave 😊

At first, we were surprised when we saw Radenska employees working with Vicky, as it didn't come up to our minds right away, that Kofola sent the Vicky login to all companies in their group. It's very satisfying when your client is so happy with your solution, that they share it with others. Makes us very driven and motivated to keep building valuable tools for companies.

And also great to have first users in Slovenia already 😊

What would you suggest to businesses how to adapt to constant changes in the field of ESG Management?

First of all, keep it practical. Develop a meaningful strategy based on your real impacts and risks — not on trends or buzzwords. Start with a solid IRO perspective, looking at environmental topics but also at what actually matters for your business. Then go step by step. ESG is not a one-off project, it's a process.

Second, “clean your house”. Do a proper compliance analysis and set priorities based on verified data, not opinions or external advice taken out of context. Companies that understand where they stand legally and where regulation is heading — at EU and national level — are always more prepared and calmer.

Third, focus on actions that make business sense. ESG should help you save money, save time, generate value, and build a more efficient and resilient workforce. If it doesn't, something is wrong with the setup.

And finally – innovate, innovate, innovate. Not just because of ESG or sustainability, but because innovation gives you advantages. It helps you stand out from competitors, adapt faster, and become a leader instead of reacting late. Companies that connect ESG with innovation are the ones that will stay ahead, even in a constantly changing regulatory environment.

Are your services and tools available also for Slovene customers?

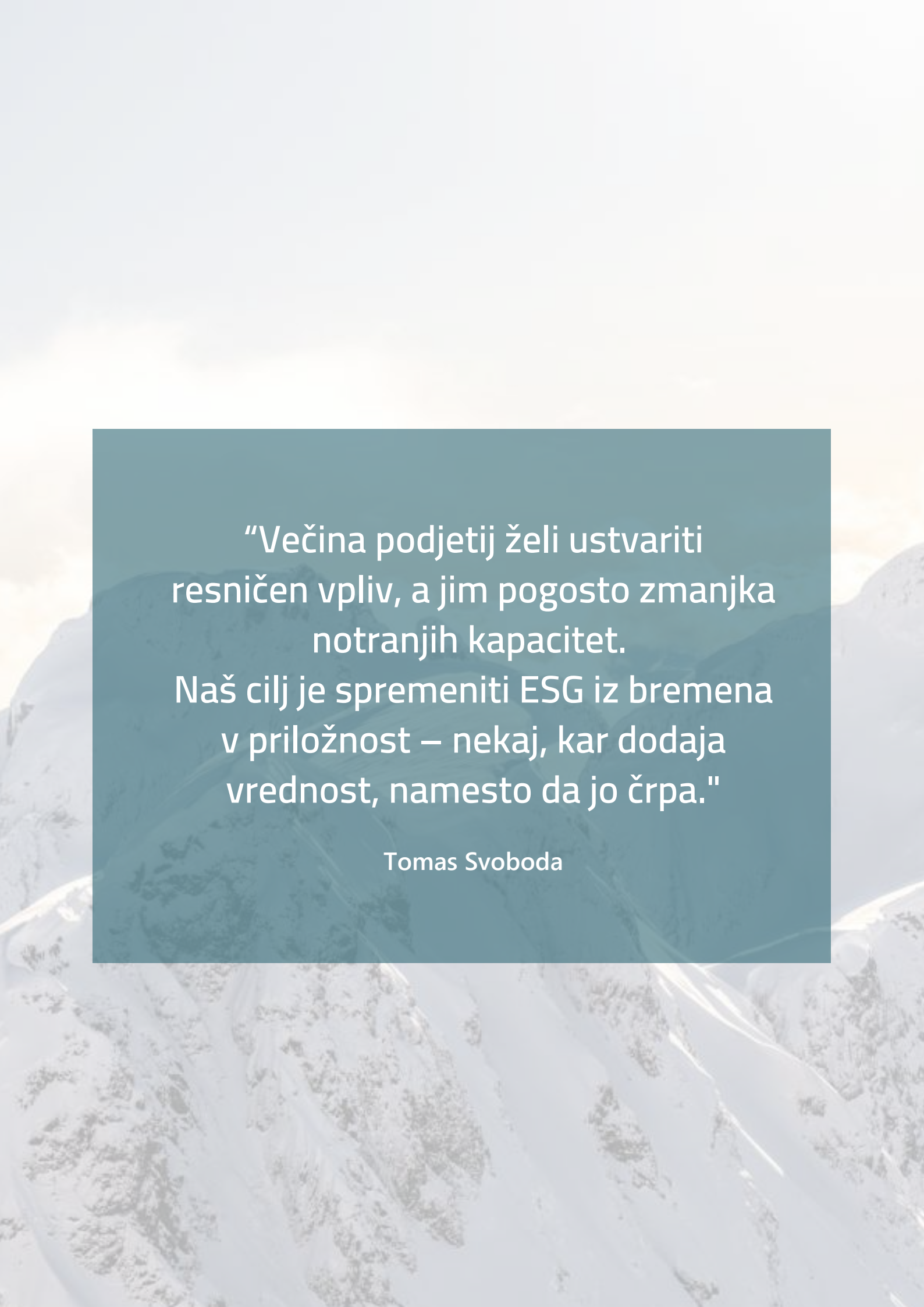
Yes — all of our services and tools are available for Slovene customers. We are an international company and our systems are already used by companies across Europe, and in some cases even beyond Europe. Our compliance tools are designed to be locally adjustable, so they can fully reflect national legislation and specific market requirements, including Slovenia. If any local setup is not yet fully prepared, we always build it together with the first customers — that's part of our approach. Thanks to our cooperation with Kofola-Radenska, we have already entered the Slovenian market.

Where we can find you, connect with you?

You can always use my work email: tomas@sustainova.com or I am also very active on [linkedin](#). To check more about our company and its services and products, feel free to visit www.sustainova.com

Thank you for all your answers.

“Večina podjetij želi ustvariti
resničen vpliv, a jim pogosto zmanjka
notranjih kapacitet.
Naš cilj je spremeniti ESG iz bremena
v priložnost – nekaj, kar dodaja
vrednost, namesto da jo črpa.”

Tomas Svoboda

ComplyOne

Your new **central system for effective management of ESG legislation.**

Are you bothered by the time of constant changes and administrative burden?

- Rapid legislative changes bring the risk of **wasting time and creating problems.**
- **Manually tracking laws** takes up hours of highly paid consultants and managers.
- Unplanned news can lead to **mistakes and financial losses.**

Do you want to save 50-90% of time and costs?

Try **ComplyOne:**

- **Smart notifications** about changes.
- **Overview of duties** tailored to the company.
- Effectivity and risk minimization.

Legislation under control

In our database you will find a complete overview from mandatory ESG regulations to sectoral and technical regulations:

- **Known:** CSRD, EUDR, PPWR, Taxonomie EU
- **Less known, but key:** EU Battery Reg, REACH & CLP, ETS, F-Gas Reg
- **Sektoral regulations:** BREF documents, RED III, Euronorms emissions, End-of-Life Vehicles
- **Supporting standards:** NIS 2, GDPR, Anti-corruption, Whistleblowing Directive

Smart full-text search, filters, and document linking allow you to instantly find exactly what you need and monitor how changes in one area impact others – for example, how the REACH amendment will affect production, or how the ETS links emissions and financial reporting.

A complete list of over 750 legislative acts can be found here:

<https://app.sustainova.com/legislation/sources>

Key functions & benefits

FUNCTION

- ✓ Centralized database of laws
- ✓ Compliance Check
- ✓ AI assistant Vicky
- ✓ Updates notifications
- ✓ Detailed control of obligations
- ✓ Reporting & Dashboards

BENEFITS FOR YOUR COMPANY

- Single source of information – no lost documents
- Check with all relevant laws
- Immediate answer to your questions without a long search
- Timely response to new responsibilities with clear step-by-step instructions.
- Clear list of tasks with categories according to priority and responsibilities
- Visualization of key metrics for internal and external reporting

Integration: “Vicky AI”

Vicky is our **in-house AI legislative assistant** who can communicate in a human and approachable way. In a second, she searches her database of over **500 key EU regulations (directives and regulations)** and **750+ official documents** in total for the answer.

Vicky **will always provide the source and the specific paragraph** so you can verify the accuracy of the information. Vicky will be fully integrated into ComplyOne, where she will help you not only find but also interpret the obligations and suggest next steps.

Interested in more info about ComplyOne? Contact us!

Web

www.sustainova.com

E-mail

tomas@sustainova.com

LinkedIn

[SUSTAINOVA](#)

21. IRDO MEDNARODNA KONFERENCA

2026 Vabilo - poziv k oddaji avtorskih člankov

Inštitut IRDO

Slovenija / Online, januar 2026 – Inštitut za razvoj družbene odgovornosti (IRDO) skupaj s partnerji napoveduje pomemben mejnik v razvoju družbene odgovornosti. 16. in 17. junija 2026 bo potekala že 21. IRDO mednarodna konferenca, ki bo tokrat nosila naslov "Upravljanje trajnostnosti v organizacijah".

Vabimo vas k sodelovanju na 21. IRDO mednarodni konferenci **INOVATIVNA, TRAJNOSTNA in DRUŽBENO ODGOVORNA DRUŽBA 2026: Upravljanje trajnostnosti v organizacijah**, ki bo potekala **16. in 17. junija 2026 – na spletu in na kraju samem**. Vabimo vas, da aktivno sodelujete kot avtor in/ali udeleženec dogodka. Organizatorji smo IRDO – Inštitut za razvoj družbene odgovornosti, Univerza v Mariboru in Slovensko društvo za sistemsko raziskovanje.

Cilj konference je združiti raziskovalce, poslovne strokovnjake, oblikovalce politik, študente in znanstvenike za izmenjavo idej in praktičnih rešitev za upravljanje trajnostnosti v organizacijah. Osredotoča se na to, kako lahko trajnostnost učinkovito vključimo v vsakodnevno upravljanje, vodenje in v procese odločanja. S spodbujanjem sodelovanja med generacijami, disciplinami in sektorji si s konferenco prizadevamo okrepiti sposobnost

organizacij, da načrtujejo, izvajajo in poročajo o trajnosti na realen in odgovoren način. S tem podpiramo razvoj organizacij, ki lahko inovirajo, se prilagajajo in vodijo prehod k bolj trajnostni in družbeno odgovorni družbi.

PODROČJA IN TEME

- Trajnostno podjetništvo in organizacijske prakse
- Kibernetična sistematika za trajnostne organizacije
- Medgeneracijsko in v prihodnost usmerjeno sodelovanje
- UI in digitalna preobrazba za trajnostno in odgovorno upravljanje
- Poročanje o trajnostnosti, certifikacijske sheme in podeljevanje nagrad
- Trajnostno upravljanje in vodenje

Ukrepanje in učenje sta nujna za bolj inovativno, trajnostno in družbeno odgovorno družbo. S sodelovanjem na konferenci boste pomagali soustvarjati znanstveno utemeljeno modrost za obnovo naših (ne)trajnostnih sistemov, od družb in skupnosti do organizacij, podjetij in posameznikov.

Zato vas prijazno vabimo, da sodelujete na konferenci in delite svoje izkušnje, poglede in predloge z raziskovalci, vrhunskimi svetovalci, strokovnjaki in izkušenimi praktiki z vsega sveta. Mladi avtorji in študenti ste zelo dobrodošli.

Priložnost za sodelovanje in objavo del

Organizatorji vabimo avtorje in udeležence, da predstavite svoje izkušnje in poglede. Prispevki bodo objavljeni v zborniku konference, izbrani avtorji pa bodo povabljeni k oddaji razširjenih člankov za objavo v znanstvenih revijah, kot je Naše gospodarstvo / Our Economy. Uradni jezik konference je angleščina.

Do danes je več kot 1.600 avtorjev z vsega sveta sodelovalo na dosedanjih 20-tih IRDO konferencah. Ko pogledamo nazaj, jasno vidimo, da smo naredili spremembo.

Ključni datumi:

- 5. januar 2026, poziv za povzetke in prispevke
- 15. februar 2026, oddaja povzetkov
- 20. februar 2026, obvestilo o sprejemu
- 20. april 2026, rok za oddajo prispevkov
- 20. maj 2026, objavljen program konference
- 16. – 17. junij 2026, IRDO mednarodna konferenca 2026

Več informacij in prijave:

<https://www.irdo.si/2026-vabilo-poziv-k-oddaji-avtorskih-clankov-21-irdo-mednarodna-konferenca/>

Za več informacij in registracijo obiščite spletno stran www.irdo.si ali pišite na conference@irdo.si. Zborniki prejšnjih konferenc IRDO so na voljo tukaj: <https://www.irdo.si/en/irdo-conference/>

ORGANISERS AND PARTNERS:

Organiser:

Co-organiser:

Co-organiser:

Co-organiser:

Ekonomsko-poslovna fakulteta

Co-organiser:

Sponsor:

In cooperation with the supporting partners:

- International Academy for Systems and Cybernetic Sciences (IASCYS), Pau, France
- European Academy of Sciences and Arts, Salzburg
- International Federation for Systems Research (IFSIR)
- CSR Europe
- Danube University Krems, Austria
- Slovenian Association for Quality and Excellence
- Chamber of Commerce and Industry of Štajerska, Slovenia
- Association of Employers of Slovenia
- Managers' Association of Slovenia

Clipping partner:

International partner:

NOVA ZNANSTVENA MONOGRAFIJA: Raziskovanje odgovornosti direktorjev pri spodbujanju družbene odgovornosti podjetij

IRDO, EMUNI IN ZRS KOPER

Decembra 2025 je pri mednarodni založbi **IGI Global** izšla knjiga z naslovom **Investigating Directors' Accountability in Promoting Corporate Social Responsibility**. (Raziskovanje odgovornosti direktorjev pri spodbujanju družbene odgovornosti podjetij), ki so jo souredili ddr. Maja Pucelj, dr. Rado Bohinc in mag. Anita Hrast iz EMUNI, ZRS Koper in IRDO. V knjigi imata ob številnih drugih mednarodnih avtorjih skupni prispevek tudi dr. Bojan Tičar in Gal Pastirk, prav tako sodelavca Pravnega inštituta.

Vloga direktorjev podjetij je danes bolj kot kdaj koli prej pod drobnogledom. Deležniki od podjetij pričakujejo večjo preglednost, etično ravnanje in aktiven prispevek k družbi. Direktorji imajo pri tem ključno vlogo, saj s svojimi odločitvami oblikujejo strategije, ki povezujejo poslovne cilje z družbenimi in okoljskimi pričakovanji ter neposredno vplivajo na dolgoročno trajnost podjetja in zaupanje deležnikov.

Knjiga Raziskovanje odgovornosti direktorjev pri spodbujanju družbene odgovornosti podjetij celovito obravnava pravno, etično in strateško odgovornost direktorjev pri vključevanju družbene odgovornosti podjetij (DOP) v temeljne poslovne prakse. Avtorji analizirajo sodobne modele upravljanja, mehanizme odgovornosti ter posledice, s katerimi se direktorji soočajo, kadar DOP ni ustrezno vključena v strateško odločanje podjetij.

Publikacija ponuja poglobljen vpogled v aktualna vprašanja, kot so zmanjševanje tveganj, uporaba analize podatkov, delovanje poslovnih trgov in vpliv digitalnih tehnologij na družbeno odgovorno poslovanje. Predstavlja dragocen vir znanja za lastnike podjetij, menedžerje, oblikovalce politik, akademike, raziskovalce in vse, ki jih zanima sodobno, odgovorno in trajnostno upravljanje organizacij.

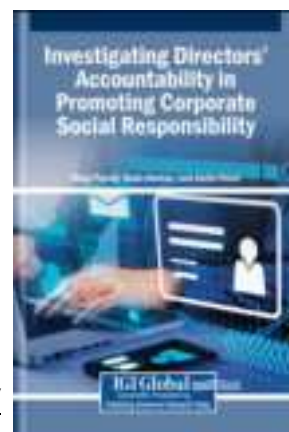
Tematska pokritost knjige:

administracija in vodenje, poslovni trgi, družbena odgovornost podjetij (DOP), analiza podatkov in digitalne tehnologije, okoljski, socialni in upravljavski (ESG) vidiki, etika in pravo, spol in raznolikost, oblikovanje politik, javni in zasebni sektor, zmanjševanje tveganj, mala in srednja podjetja (MSP) ter družbene in humanistične vede.

Knjiga je namenjena vsem, ki želijo razumeti sodobno vlogo direktorjev in njihovo odgovornost pri ustvarjanju odgovornih, zaupanja vrednih in trajnostno naravnanih podjetij.

Več:

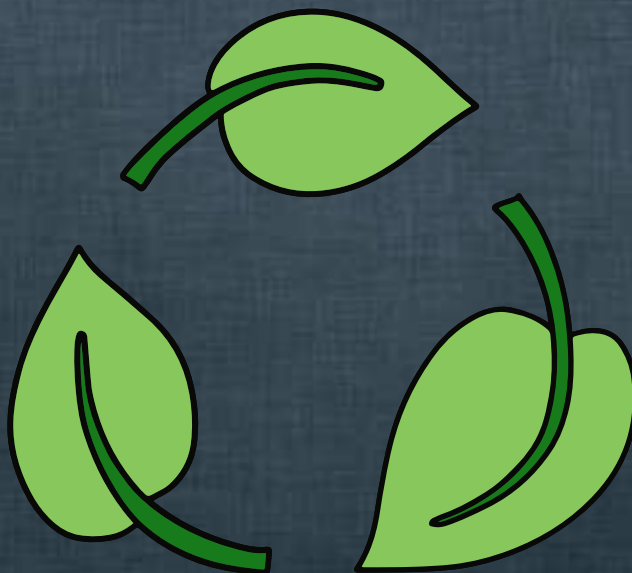
<https://www.zrs-kp.si/novice/nova-znanstvena-monografija-o-odgovornosti-direktorjev-in-druzbeni-odgovornosti-podjetij/>

OGLAŠEVANJE V REVII

IRDO MOZAIK

Spoštovani člani!
Predstavite se v reviji IRDO Mozaik.
Pošljite nam vaše novice, predstavitve,
mnenja, razmišljanja, intervjuje, primere
dobrih praks, izdane publikacije,
knjige... na: novice@irdo.si
Veselimo se vaših prispevkov.

POSEBNA PRILOŽNOST:

ČLANI LAHKO OGLAŠUJETE BREZPLAČNO!

Ste se že vprašali, kaj nas čaka v bližnji
in kaj v daljni prihodnosti?

Čas je, da vsi začnemo razmišljati in delovati družbeno
odgovorno!

Zato sodeljte pri sestavljanju mozaika znanja o družbeni odgovornosti in
njemem vplivu na različna področja našega življenja, dela in okolja.

Nova IRDO knjižna uspešnica pri Springerju: TEMELJI ZA INOVATIVNO IN ODGOVORNO DRUŽBO 1+2

Vsaka zahtevna pot potrebuje zanesljiv zemljevid. Konec leta 2025 je pri ugledni mednarodni založbi **Springer / Palgrave Macmillan** izšla nova znanstvena monografija, ki riše natančne koordinate za našo skupno prihodnost.

Knjiga z naslovom **Bases for an Innovative Sustainable Socially Responsible Society** - Volume I & II (Temelji za inovativno, trajnostno in družbeno odgovorno družbo) je rezultat uredniškega dela vodilnih slovenskih strokovnjakov: ddr. Matjaža Muleja, mag. Anite Hrast, ddr. Tjaše Štrukelj, ddr. Boruta Likarja in ddr. Simone Šarotar Žižek.

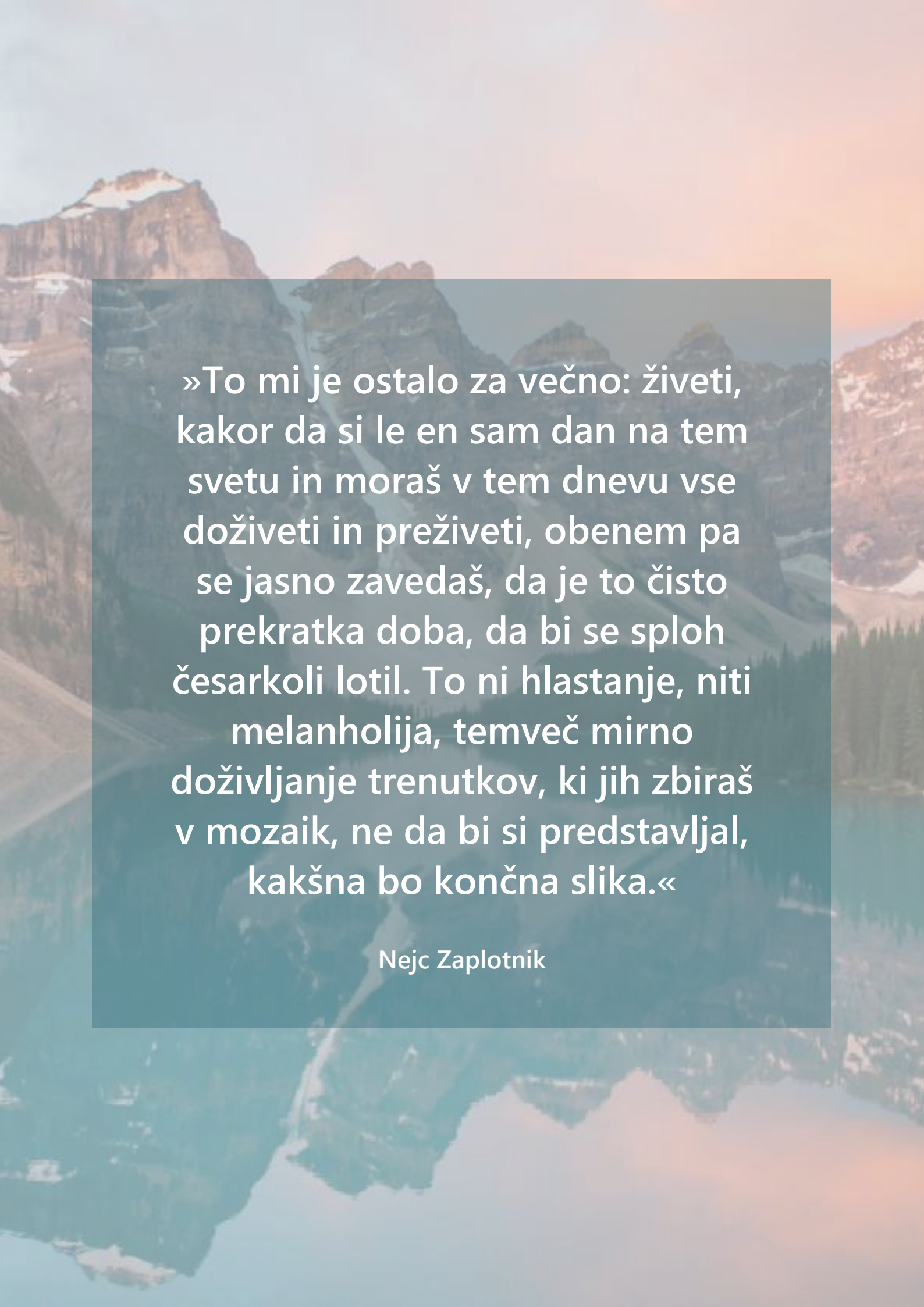
Delo, ki je izšlo v okviru zbirke **Palgrave Studies in Governance, Leadership and Responsibility**, prinaša ključna teoretična in praktična izhodišča, kako preiti od

netrajnostnih navad k družbi, ki temelji na odgovornosti in sistemskem razmišljanju. Knjiga je na voljo tukaj: link.springer.com

EKSKLUZIVNO: V prihodnji številki IRDO Mozaika

Ko smo pri iskanju poti ... Kdo bi nam lahko bolje pokazal smer kot "oče" slovenske družbene odgovornosti in sistemske teorije? V naslednji številki pripravljamo **veliki intervju z zasl. prof. ddr. Matjažem Mulejem**. Govorili bomo o novi knjigi, o tem, zakaj človeštvo kljub vsemu znanju še vedno tava v megli, in kako lahko posameznik prevzame odgovornost za svoj del poti. Vabljeni k branju!

»To mi je ostalo za večno: živeti, kakor da si le en sam dan na tem svetu in moraš v tem dnevu vse doživeti in preživeti, obenem pa se jasno zavedaš, da je to čisto prekratka doba, da bi se sploh česarkoli lotil. To ni hlastanje, niti melanholija, temveč mirno doživljanje trenutkov, ki jih zbiraš v mozaik, ne da bi si predstavljal, kakšna bo končna slika.«

Nejc Zaplotnik

Nagrade Gasperini 2026: Evropsko priznanje za odličnost v ESG raziskavah

Na poti do trajnostne prihodnosti potrebujemo zanesljive smerokaze – in ti pogosto prihajajo v obliki poglobljenih, strokovnih raziskav. **Evropska zveza društev finančnih analitikov (EFFAS)** razpisuje prestižne Nagrade Gasperini 2026 (Gasperini Awards), namenjene prepoznavanju izjemnih prispevkov na področju okoljskih, družbenih in upravljavskih (ESG) tematik.

Nagrada je posvečena spominu na Andreo Gasperinija, vodilno osebnost na področju trajnostnih financ, in spodbuja raziskovalce k iskanju novih rešitev za etično investiranje.

Kdo se lahko poda v tekmo?

Natečaj je odprt za posameznike in raziskovalne skupine vseh narodnosti. Iščejo se originalna, še neobjavljena dela, ki izkazujejo akademsko strogost in inovativno razmišljanje.

Ključne teme razpisa:

- Trajnostne finance in etično investiranje.
- Podnebne spremembe.
- Družbena odgovornost podjetij (CSR) in socialna pravičnost.

Nagradni sklad: Strokovna žirija bo izbrala najboljša dela, ki bodo nagrajena:

- 1. nagrada: 7.500 €.
- 2. nagrada: 2.500 €.

Poleg denarne nagrade prejmejo zmagovalci prepoznavnost v evropski

skupnosti in kritje potnih stroškov za podelitev.

Pomembni datumi in pogoji:

Rok za oddajo: 4. maj 2026

Format: Članek v angleščini (10–20 strani), oddan pod psevdonimom (za zagotovitev anonimnega ocenjevanja).

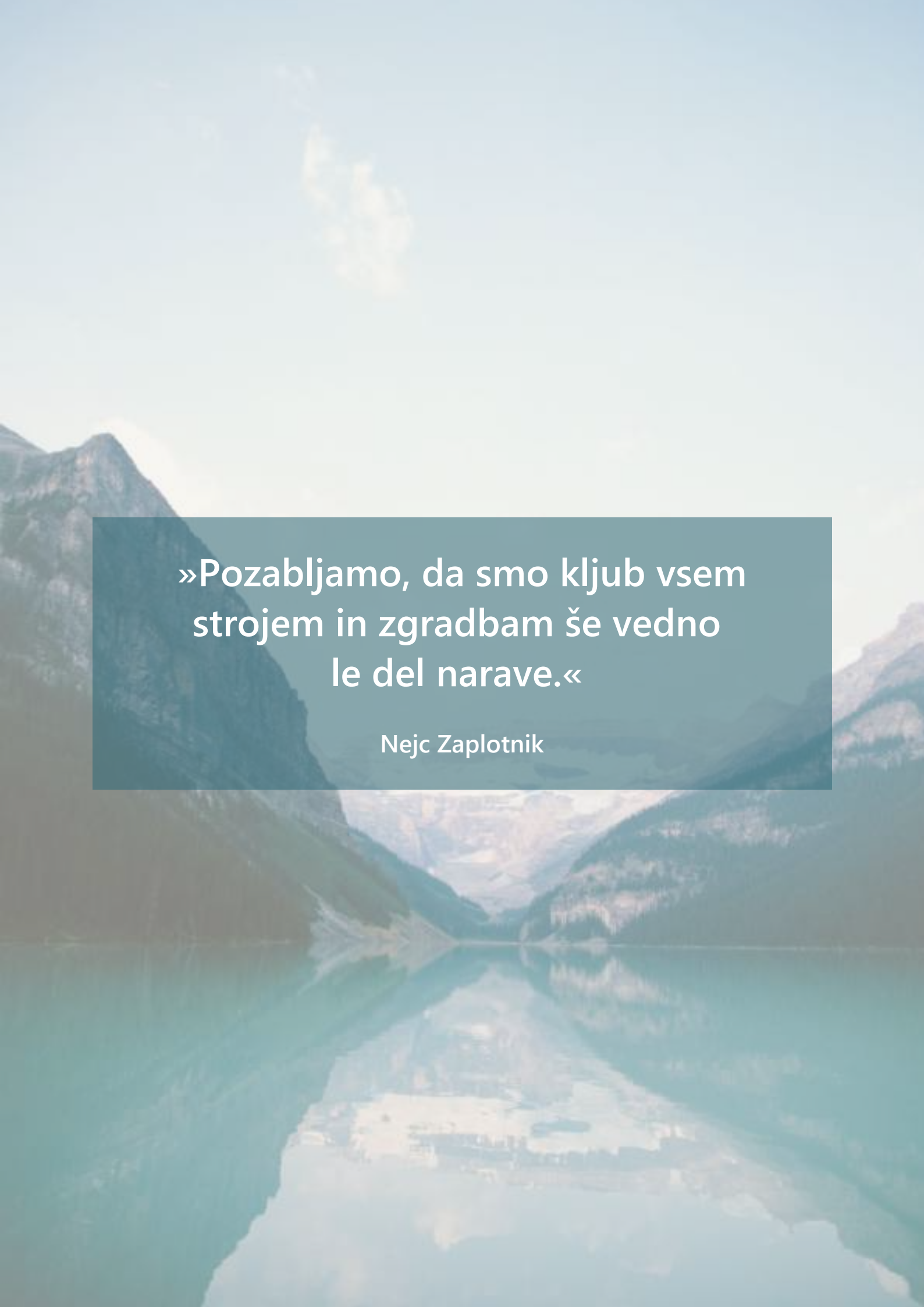
Podelitev: Oktober 2026 v Lizboni (predvidoma).

Ne zamudite priložnosti, da svoje ideje predstavite Evropi!

Več informacij in prijava:

www.effas.com ter
<https://effas.com/professional-certificates/gasperini-awards-2026/>

»Pozabljamo, da smo kljub vsem
strojem in zgradbam še vedno
le del narave.«

Nejc Zaplotnik

IZOBRAŽEVANJA IRDO

1. stopnja: VODJA ZA DRUŽBENO ODGOVORNOST IN TRAJNOSTNI RAZVOJ (VDOTR)

Dodatne informacije
najdete [TUKAJ](#)

CERTIFIKAT VODJA ZA
DRUŽBENO ODGOVORNOST IN
TRAJNOSTNI RAZVOJ PODJETJA

Certifikat "Vodja za družbeno odgovornost in trajnostni razvoj" prinaša temeljno izobraževanje o trajnostnem razvoju in družbeni odgovornosti podjetij. Program zajema razumevanje njenega nastanka, ključnih tem, ter aktualnih dokumentov EU in Slovenije. Osredotoča se na upravljanje trajnostnega razvoja, vključevanje deležnikov, ekonomske, okoljske in družbene vidike načrtovanja ter osnovne ESG pojme.

Poudarja povezavo med osebno in družbeno odgovornostjo ter trajnostnim razvojem, ključna področja družbene odgovornosti podjetja, strateško načrtovanje, poročanje, vzvode Evropske komisije, vpeljavo trajnostnega upravljanja, oceno pomembnosti ter na poročevalske okvirje ESG, ESRS in GRI.

Aktivnosti vključujejo elektronski izpit ter podelitev certifikatov na zaključnem srečanju, da bi tako udeleženci celovito pridobili osnovne kompetence na področju družbene odgovornosti in trajnostnosti v poslovnem okolju.

2. stopnja: STRATEG ZA DRUŽBENO ODGOVORNOST IN TRAJNOSTNI RAZVOJ PODJETJA

Dodatne
informacije
najdete [TUKAJ](#)

CERTIFIKAT STRATEG ZA
DRUŽBENO ODGOVORNOST IN
TRAJNOSTNI RAZVOJ PODJETJA

Certifikat "Strateg za družbeno odgovornost in trajnostni razvoj" ponuja napredno usposabljanje za strokovnjake in vodje, ki želijo pridobiti celovita znanja o družbeni odgovornosti in trajnostnem razvoju ter se osredotočiti na strateško uvajanje teh konceptov v organizacijo. Program omogoča vpogled v najnovejše usmeritve EU in Slovenije, podpira trajnostno transformacijo, predstavlja

dobre prakse, omogoča primerjave z drugimi podjetji ter zagotavlja kompetence za celovito upravljanje družbene odgovornosti in trajnostnega razvoja. Usposabljanje je ključno za prilagoditev poslovnih modelov po novih pravilih EU v letu 2026. Zato je namenjeno direktorjem, vodjem in strokovnjakom iz različnih poslovnih funkcij, vodjem projektov, koordinatorjem ESG, komunikacijskim strokovnjakom ter vsem, ki želijo vključiti trajnostno upravljanje v poslovanje.

3. stopnja: ESRS EXPERT ZA TRAJNOSTNO POROČANJE

Dodatne
informacije najdete
[TUKAJ](#)

Usposabljanje za certifikat "ESRS EXPERT za trajnostno poročanje" na tretji stopnji predstavlja temeljito izobraževanje za strokovnjake, ki želijo osvojiti kompleksna znanja o trajnostnem poročanju v skladu s CSRD in ESRS standardi ter novimi Omnibus paketi. Program omogoča razumevanje ključnih vidikov trajnostnega poročanja, postavljanje KPI-jev na področju ESG ter vzpostavitev integriranega letnega poročila za velika podjetja. Več: www.irdo.si

Prvi sklop 12 ESRS standardov, sprejet s strani EU julija 2023 (in dopolnitve Omnibus iz leta 2025), postavlja temelje za preglednost in odgovornost podjetij. Usposabljanje poudarja strateški in dinamično-razvojni pristop, opremlja s kompetencami za celovito pripravo poročil ter omogoča udeležencem postati imetnik certifikata ESRS EXPERT v Sloveniji. Pogoji za sodelovanje je uspešno opravljena II. stopnja IRDO certifikata, in/ali predhodno znanje o družbeni odgovornosti in trajnostnem razvoju, ter 70 % udeležba na srečanjih, uspešno opravljanje nalog in pisni izpit. Individualno svetovanje je dodatna ugodnost za udeležence. Prvih 21 imetnikov tega certifikata znanje že uporablja v praksi, pridružite se jim v letu 2026 tudi vi!

NAPREDNO

TRAJNOSTNA SUPERVIZIJA

Dodatne informacije
najdete [TUKAJ](#)

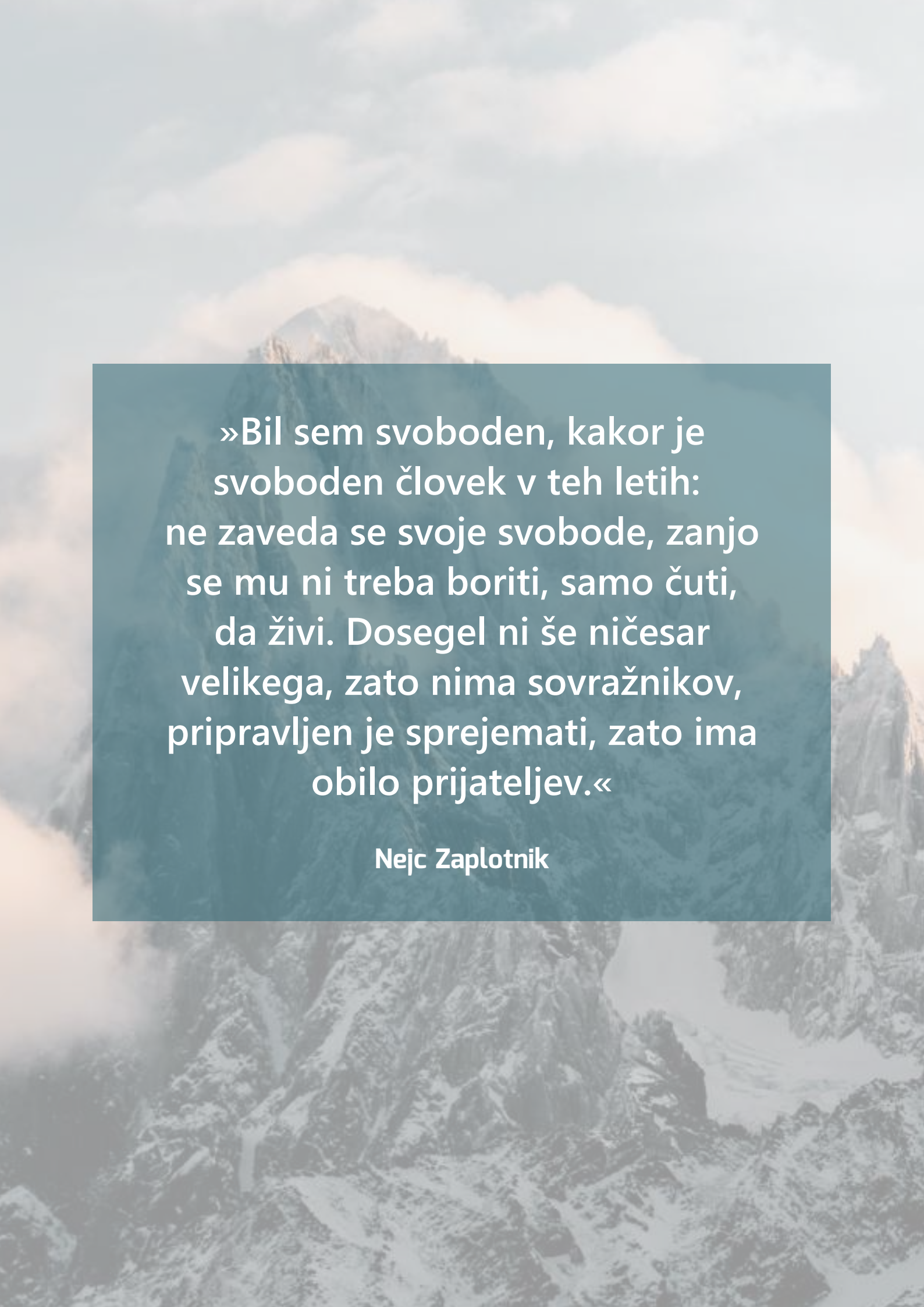

IRDO vabi strokovnjake s področja trajnosti in družbene odgovornosti k vključitvi v program IRDO Trajnostna supervizija.

Redna virtualna srečanja ponujajo priložnost za izmenjavo znanja in izkušenj, iskanje rešitev za izzive pri ESG upravljanju ter spremljanje aktualnih novosti.

Supervizija omogoča strokovni razvoj, podporo pri uvajanju trajnostnih sprememb ter mreženje s priznanimi strokovnjaki. Program je namenjen imetnikom IRDO certifikatov na II. in III. stopnji, ki želijo nadgraditi svoja znanja in povezati teorijo s prakso.

Pridružite se skupnosti, ki že več kot 20 let prispeva k trajnostnemu razvoju in družbeni odgovornosti!

»Bil sem svoboden, kakor je
svoboden človek v teh letih:
ne zaveda se svoje svobode, zanjo
se mu ni treba boriti, samo čuti,
da živi. Dosegel ni še ničesar
velikega, zato nima sovražnikov,
pripravljen je sprejemati, zato ima
obilo prijateljev.«

Nejc Zaplotnik

DRUŽBENA ODGOVORNOST V SLOVENIJI IN PO SVETU

ESG Pospešek: Zadnji klic za brezplačen trening na poti do trajnostne strategije

GZS in IRDO

Februar 2026, online

Vsak uspešen vzpon se začne z dobrim načrtom in pravo opremo. **Projekt ESG Pospešek mikro, malim in srednjim podjetjem (MSP)** ponuja še **zadnjo priložnost, da se brezplačno opremijo z znanji za prostovoljno trajnostno poročanje**. Inštitut IRDO je partner v konzorciju partnerjev, ki ga vodi GZS.

Na voljo je še zadnji vsebinski sklop, ki ga lahko obiščete virtualno:

- **MODUL 4: Od načrta do implementacije (ONLINE) Fokus na družbene (S) in upravljaljske (G) dejavnike ter gradnjo odnosov z zaposlenimi.** Termini (splet): 3. februar in 12. februar 2026.

Udeležba je brezplačna, po zaključku pa prejmete potrdilo. Ne odlašajte – zagotovite si svoje mesto v navezi trajnostnih podjetij. **Projekt financira Podnebni sklad.** Gre za ukrep »Trajnostno poročanje MSP« Ministrstva za okolje, podnebje in energijo (MOPE) in Ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport (MGTŠ), ki ga Slovenski podjetniški sklad (SPS) izvaja preko Gospodarske zbornice Slovenije (GZS) s partnerji iz sredstev Podnebnega sklada. **Prijave in več informacij:** www.esgpospesek.si

Podjetniški zajtrk 2026 – kateri razpisi bodo zaznamovali prihodnje leto?

TikoPro

10. februar 2026, online

Tiko Pro 10. februarja 2026 pripravlja osrednji online dogodek o razpisih za prihajajoče leto. Pridružite se več kot 1.000 podjetnikom in pridobite ključne informacije o virih financiranja za vaše razvojne projekte.

IRDO inštitut pri dogodku sodeluje kot uradni medijski partner. Za več informacij spremljajte uradne kanale podjetja TikoPro. Več informacij bo kmalu objavljenih na spletnem mestu: <https://www.tiko-pro.si/>

POPRI 2026: Imaš idejo, ki riše nove poti?

POPRI

do 12. februarja 2026, do 12. ure

Vsak velik vzpon se začne z drzno idejo. **Če si star med 12 in 29 let in razmišljaš o podjetništvu, je tekmovanje POPRI 2026 tvoja priložnost, da preveriš svojo opremo in se podaš na pot.**

POPRI mladim pomaga najti pot – s pomočjo mentorjev in strokovnjakov ti pomaga razviti poslovni model tvoje ideje.

- Kdo se lahko poda na pot? Osnovnošolci (7.–9. razred), dijaki, študenti in mladi brez lastnega podjetja.

- Kako? Samostojno ali v navezi (skupina do 5 članov).
- Strošek? Brezplačno.

Ne čakaj v dolini – prijavi svojo idejo do 12. februarja 2026 (do 12.00 ure)!

Začni svojo pot tukaj: www.popri.si

Varuh človekovih pravic vabi: Kako varno in odgovorno stopati po poslovni poti?

Varuh človekovih pravic RS

6. februar 2026, 9.00-14.00, Pravna fakulteta Univerze v Ljubljani

Na zahtevnih poteh ni prostora za površnost – vsak korak mora biti premišljen. Enako velja za sodobno poslovanje, kjer EU in mednarodni standardi krepijo zahteve po dolžni skrbnosti (due diligence).

Varuh človekovih pravic RS (v sodelovanju z organizacijo Focus in Pravno fakulteto UL) vabi na strokovni seminar, ki bo osvetlil, kako preprečevati kršitev človekovih pravic in okoljsko škodo v dobavnih verigah.

Kaj bo na "meniju" srečanja?

- Analiza stanja poročanja podjetij v Sloveniji in EU.
- Pomen in pričakovanja do nacionalne kontaktne točke OECD.
- Priprava na prihajajočo evropsko zakonodajo.

Rok za prijavo: **Do 2. februarja 2026 (udeležba je brezplačna).** Seminar je nujna "baza znanja" za vse, ki želite zagotoviti, da vaše podjetje posluje ne le dobičkonosno, ampak tudi etično in varno. Prijava TUKAJ.

Sodobni HRM v praksi

Intrix

4. februar 2026, 9.00, online

Vsak vodja odprave ve, da če ves čas gledaš v zemljevide in preverjaš sezname, izgubiš stik s svojo ekipo. Podobno je v kadrovanju: preveč ročnega dela in iskanja podatkov pomeni manj časa za tisto, kar res šteje – delo z ljudmi.

Podjetje Intera vabi na brezplačen webinar, kjer boste spoznali, kako si s pomočjo orodja Intrix HRM »olajšate nahrbtnik«.

Kaj boste spakirali v svojo bazo znanja?

- 360-stopinjski razgled: Vse ključne informacije o zaposlenih na enem mestu.
- Dober start: Podpora od objave dela do uvajanja (onboarding).
- Vzpon: Spremljanje ciljev, kompetenc in razvoja zaposlenih.
- Moderna tehnologija: Avtomatizacija in AI za manj napak.

Z vami bo Petra Vajda, svetovalka za digitalizacijo HRM. Ne dovolite, da vas sistem ovira pri plezanju – naj vas podpira! Prijava na webinar [TUKAJ](#).

5 novih profilov za digitalno-zeleni vzpon: Kompetenčni modeli prihodnosti

GZS

Da bi uspešno preplezali zahtevno steno »dvojnega prehoda« (zelenega in digitalnega), evropsko gospodarstvo ne potrebuje le nove tehnologije, temveč ljudi s specifičnimi veščinami.

Projekt Digital4Sustainability je razvil 5 ključnih kompetenčnih modelov, ki bodo služili kot »zemljevid« za oblikovanje prihodnjih učnih programov in usposabljanj. Kateri so profili, ki bodo vodili preobrazbo?

- Data Analyst for Sustainability (Podatkovni analitik za trajnost)
- Data Professional for Sustainability (Podatkovni strokovnjak za trajnost)

- Digital Sustainability Consultant (Svetovalec za digitalno trajnost)
- Digital Sustainability Manager (Vodja digitalne trajnosti)
- Sustainability Technical Specialist (Tehnični specialist za trajnost)ž

Ti modeli opredeljujejo veščine, nujne za spodbujanje zelene in digitalne preobrazbe v Evropi.

Preverite kompetenčne modele tukaj: <https://digital4sustainability.eu/>

»Obupno mora biti življenje,
če je plača edini rezultat,
ki ti ga da delo.«

Nejc Zaplotnik

Srečanje vodilnih podjetij: Postavljanje KPI-jev za inkluzijo

- Datum: 12. februar 2026
- Vsebina: Delovno srečanje t.i. "Frontrunnerjev" bo osredotočeno na opredelitev konkretnih ključnih kazalnikov uspešnosti (KPI) za etično raznolikost. Podjetja bodo razpravljala o tem, kako meriti napredek, ki presega zgolj statistiko zaposlenih, in kako te podatke vključiti v trajnostna poročila.
- Zakaj se udeležiti: Idealno za podjetja, ki želijo biti zgled pri poročanju po standardih ESR5 S1 (lastna delovna sila). <https://www.csreurope.org/calendar/but2030-but2030-frontrunner-meeting-setting-kpis-x94js>

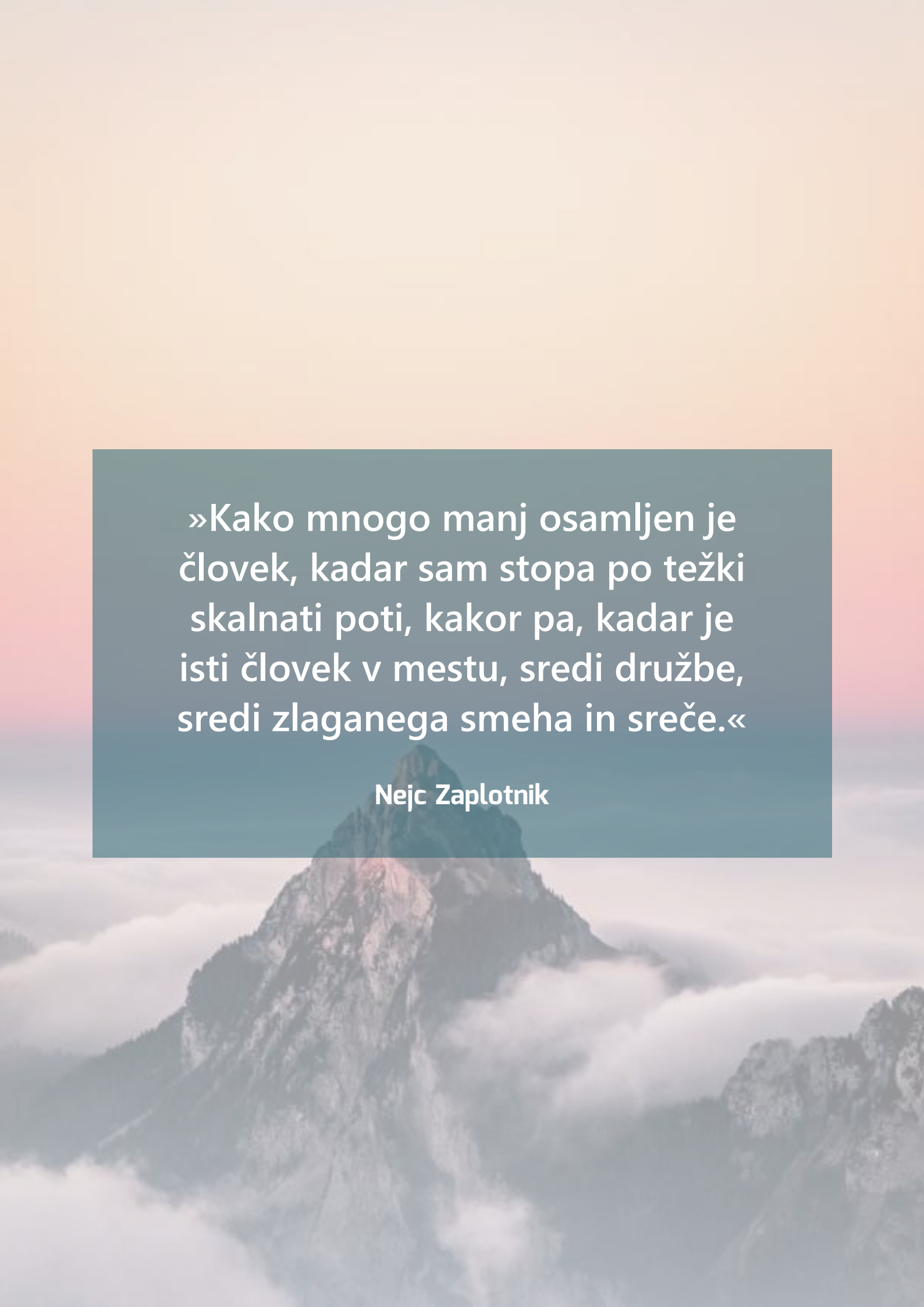
"Train-the-Trainer" delavnica za panožna združenja

- Datum: 12. marec 2026
- Vsebina: Posebna delavnica, namenjena panožnim zbornicam in federacijam. Cilj je opolnomočiti krovne organizacije, da svoje člane (podjetja) vodijo skozi proces transformacije na področju vključevanja talentov iz različnih etničnih okolij.
- Zakaj se udeležiti: Ključno za panožna združenja, ki želijo svojim članom ponuditi dodano vrednost pri doseganju družbene odgovornosti. <https://www.csreurope.org/calendar/but2030-but2030-train-the-trainer-workshop-for-sector-federations>

Bootcamp BUT2030: Podatki, dialog in smernice

- Datum: 24. november 2026
- Vsebina: Odprto srečanje za vse deležnike (podjetja, nevladne organizacije, odločevalce). Bootcamp bo naslovil trikotnik uspešne inkluzije: zbiranje relevantnih podatkov, vzpostavitev odprtega dialoga znotraj organizacij in določitev strateške smeri za prihodnost.
- Zakaj se udeležiti: Celovit dogodek za vse, ki iščejo praktična orodja za izboljšanje vključevalne kulture. <https://www.csreurope.org/calendar/but2030-but2030-bootcamp-data-dialogue-direction-open-meeting-for-all-stakeholders>

»Kako mnogo manj osamljen je
človek, kadar sam stopa po težki
skalnati poti, kakor pa, kadar je
isti človek v mestu, sredi družbe,
sredi zlaganega smeha in sreče.«

Nejc Zaplotnik

RAZPISI, PRILOŽNOSTI, SEMINARJI, KONFERENCE

MALI KORAKI ZA VELIKE SPREMEMBE

3.000 € za NVO. Tudi najdaljše poti se začnejo s prvim korakom. Društvo Humanitas je objavilo razpis Mali projekti za pozitivne spremembe 2026, namenjen manjšim nevladnim organizacijam (do 3 zaposleni), ki delujejo izven Ljubljane.

- Cilj: Podpora projektom, ki gradijo pravično in trajnostno družbo ter spodbujajo globalno učenje.
- Oprema (Sredstva): 3.000 € na projekt (100 % kritje stroškov).
- Rok za prijavo: Do 25. februarja 2026. Priložnost za tiste, ki delujete lokalno, a mislite globalno. [Več na cnvos.si]

SOCIALNI DIALOG: KREPITEV NAVEZE NA TRGU DELA

V gorah je ključno zaupanje v navezi – v gospodarstvu pa socialni dialog. Evropska komisija (prek CNVOS) razpisuje sredstva za krepitev socialnega dialoga in kompetenc socialnih partnerjev.

- Fokus: Prilagajanje na digitalni in zeleni prehod, enakost spolov ter reševanje pomanjkanja delovne sile.
- Oprema (Sredstva): Projekti od 150.000 € do 700.000 € (90 % sofinanciranje).
- Rok za prijavo: Do 15. aprila 2026. Za močne partnerje na nacionalni in EU ravni. [Več na cnvos.si]

SPIRIT JPMŽ: SPODBUDE ZA MLADE IN PODJETNICE SE VRAČAJO!

Dobra novica za vse, ki čakate na ugodne razmere za začetek podjetniške poti. Javni poziv za mlade podjetnike (do 29 let) in podjetnice začetnice (JPMŽ 2025-2029), ki je bil začasno ustavljen, se ponovno odpira.

- Nov termin: Oddaja vlog bo mogoča od 16. marca 2026 (od 12. ure dalje).
- Oprema (Spodbuda): 9.000 € nepovratnih sredstev za zagon in stabilizacijo poslovanja v prvih 10 mesecih, podprto z mentorstvom.
- Rok: Odprto do porabe sredstev (skrajni rok 2028). Pripravite vloge, naval bo velik! [Več na spiritslovenia.si]

IRDO članstvo

POSTANITE ČLANI!

V Evropi je trend, da se odgovorna podjetja in organizacije odločajo za članstvo v organizacijah, ki krepijo družbeno odgovornost. Na ta način pridobijo večji ugled, lojalnost kupcev, večjo motiviranost zaposlenih za delo, boljša sodelovanja s skupnostjo in drugimi poslovnimi partnerji. S tem povečujejo svojo konkurenčnost, svoj socialni in poslovni kapital ter inovativnost.

Člani inštituta IRDO so podjetja, ustanove, organizacije in posamezniki. Združujemo se v Svet članov, ki podpira delo inštituta in podaja razvojne usmeritve. Izmenjujemo znanja z različnih strokovnih in poslovnih področij, osveščamo o pomenu družbene odgovornosti ter povezujemo gospodarske, socialne in druge interesne partnerje z namenom izvajanja in ustvarjanja projektov za več družbene odgovornosti v Sloveniji in v tujini.

Občasno organiziramo srečanje članov inštituta, člani pa so vabljeni tudi na druge dogodke inštituta in njegovih partnerjev. V inštitutu IRDO od leta 2008 združujemo več kot 100 članov ter partnerskih organizacij.

Med njimi so tako velika, kot majhna in srednje velika podjetja, ustanove, zavodi, organizacije in številni znanstveniki, strokovnjaki, raziskovalci, zaposleni, študentje, upokojenci...

Med kolektivnimi člani so podjetja in organizacije, na srečanjih sodelujejo člani vodstva ali posameznih strokovnih področij, člani uprav ter predsedniki večjih slovenskih podjetij, organizacij in ustanov. Člani posamezniki so: študenti, raziskovalci, znanstveniki, strokovnjaki in vsi, ki se zavedajo pomena družbene odgovornosti in jo zato sorazvijajo.

V inštitut IRDO se lahko kadarkoli včlanijo pravne osebe iz gospodarstva in negospodarstva (kolektivno članstvo) in posamezniki (individualno članstvo), ki podpišejo pristopno izjavo oz. dogovor o kolektivnem članstvu ter spoštujejo pravila inštituta. Več o članstvu v IRDO inštitutu najdete [tukaj](#).

Inštitut IRDO je nacionalna partnerska organizacija evropske mreže CSR Europe, preko katere naše člane dodatno informiramo o novostih na tem področju v svetu. Več: www.csreurope.org

IRDO
Inštitut za razvoj
družbene odgovornosti

IRDO članstvo

ZAKAJ POSTATI ČLAN?

Inštitut IRDO svojim članom omogoča naslednje pravice in ugodnosti:

- sodelovanje pri oblikovanju programa dela in razvoja inštituta,
- promocija člana in njegovih projektov na spletnih straneh, na konferencah ter v izbranih strokovnih in drugih publikacijah inštituta,
- sodelovanje na panožnih in tematskih razpravah v povezavi z družbeno odgovornostjo, ki omogočajo izmenjavo izkušenj članov inštituta,
- brezplačen dostop do primerov dobre prakse s področja družbene odgovornosti,
- brezplačna udeležba na srečanju članov inštituta,
- brezplačna udeležba na IRDO trajnostni superviziji (za imetnike IRDO certifikatov na 2. in 3. stopnji usposabljanj),
- brezplačno prejemanje e-novic inštituta (e-informacije o aktivnostih članov inštituta, aktualnih dogodkih v Sloveniji in tujini, poročanje o aktualnih temah...),
- brezplačen dostop do virov informacij na portalu inštituta IRDO (informacijski portal za člane, partnerje in javnost z aktualnimi informacijami, povezavami, primeri dobre prakse, novicami članov in drugimi novostmi),
- s svojimi pobudami in predlogi lahko aktivno sodeluje pri načrtovanju dejavnosti Inštituta,
- seznanjen je z rezultati raziskav, ki jih je sofinanciral s članarino,
- dodatni popusti pri uporabi storitev in izdelkov inštituta (praviloma 20% popust na svetovanje, izobraževanje, založništvo, oglaševanje, raziskave, projekte).

Prispevajte 1 % dohodnine inštitutu IRDO za delo z mladimi in sodelujte v aktivnostih inštituta IRDO.

Namenite inštitutu IRDO 1 % dohodnine za delo z mladimi v javnem interesu pri IRDO in za razvoj družbene odgovornosti. Več:

- <https://www.irdo.si/namenite-1-dohodnine-za-razvoj-mladih-in-druzbene-odgovornosti-ter-trajnostnega-razvoja/>
- https://edavki.durs.si/EdavkiPortal/openportal/CommonPages/Opdynp/PageD.aspx?category=namenitev_dela_dohodnine_fo

ZAHTEVA za namenitev dela dohodnine za donacije:

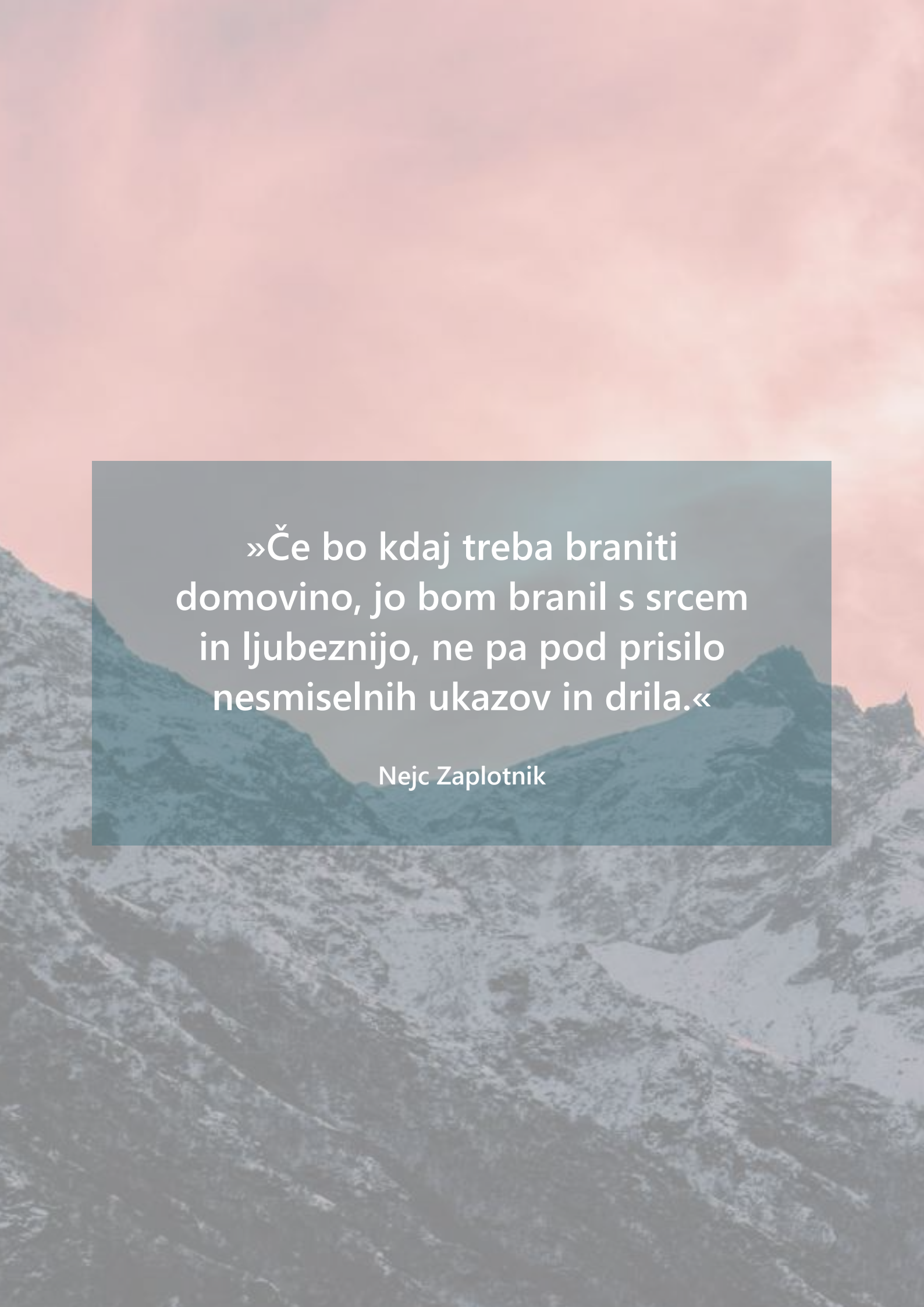
IRDO – Inštitut za razvoj družbene odgovornosti;

Davčna številka: SI46107657,

Odstotek (%): 1 % (ali manj, če nameravate 1 % razdeliti tudi med druge upravičence)

Prosimo vas, da bi izjavo oddali čimprej. Iskrena hvala za vašo pomoč in podporo.

»Če bo kdaj treba braniti
domovino, jo bom branil s srcem
in ljubeznijo, ne pa pod prisilo
nesmiselnih ukazov in drila.«

Nejc Zaplotnik

IRDO

MOZAIK

Sodelujte pri sestavljanju mozaika znanja, vrednot in sodelovanja o družbeni odgovornosti in njenem vplivu na različna področja našega življenja, dela in okolja. Po svojih močeh se povežimo pri iskanju rešitev in njihovem udejanjanju ter tako prispevajte k trajnostnemu razvoju.

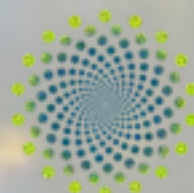
**K DRUŽBENI
ODGOVORNOSTI LAHKO
POMEMBNO PRISPEVATE
TUDI VI. SODELUJTE Z NAMI,
POSTANITE NAŠI ČLANI!**

IRDO - Inštitut za razvoj družbene odgovornosti
Cesta 13. julija 65 A, 1261 Ljubljana – Dobrunje
Slovenija

Tel.: 031 344 883

E-pošta: info@irdo.si

Spletno mesto: www.irdo.si

IRDO
Inštitut za razvoj
družbene odgovornosti